Biserica catolică din Japonia

-Trecut și actualitate

Emil DUMEA

Iași 2014

Inceputurile

Japonia (ţara soarelui răsare) [1] a fost descoperită din întâmplare între 1542-1543 de către portughezi[2], când o ambarcaţiune deviată de un uragan a nimerit în insulele japoneze. Între 1548-1549, portughezii au întreprins o primă expediţie pentru a lega relaţii economice cu Japonia. Iezuitul Francisc Xaveriu, unul dintre cei mai mari misionari catolici, şi-a îndreptat atenţia spre imperiul insular din Extremul Orient în urma întâlnirii pe care a avut-o la Malacca cu trei japonezi, cu care a început în 1549 călătoria spre Japonia[3]. A debarcat la Kagoshima, în sud-vestul insulei Kyushu, şi acolo a fondat o primă comunitate creştină. Scopul său era acela de a-l converti pe împărat, iar prin el şi prin călugării budişti, să convertească poporul şi astfel să contribuie la mântuirea sufletelor lor. Ca şi odinioară, sfântul Francisc din Assisi, care ajunge în Egipt pentru a-l converti pe sultan, şi acum, Xaveriu este animat de acelaşi ideal absolut a-l convertirii la Cristos a celor mai importante persoane şi apoi, prin ele, de convertire a întregi popoare. De fapt, visul lor sfânt era de a converti omenirea întreagă la Cristos. Însă foarte curând a trebuit să îşi dea seama că *Mikado* era

---

[1]Bibliografia despre biserica catolică de aici este în prevalență în limba japoneză. Penru perioada de început și până în a doua parte a secolului al XIX-lea, ca și texte de sinteză, am găsit lucrarea: JENNES, J., *A history of the Catholic Church in Japan from its beginnings to the early Meiji Period*, Tokyo 1959.
Sunt alte două lucări sintetice pe care nu le-am găsit încă: MONSTERLEET, J., *Storia della Chiesa in Giappone, dai tempi feudali ai nostri giorni: storia e problemi missionari,* EdizioniPaoline, Roma 1959.
Xavier's Legacies. Catholicism in Modern Japanese Culture, Ed. By Kevin M. Doak, Vacouver, Toronto: UBC Press, 2011, 217 p. Ca și bibliografie pe diferite teme sau perioade, sunt multe lucrări în limbi internaționale și ele vor fi citate pe parcursul acestui studiu. Un articol bun despre istoria catolicismului în Japonia se găsește în internet: http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Roman_Catholicism_in_Japan

[2]Tratatul de la Tordesillas din 1493 împarte lumea în două zone de creștinare, colonizare și comerț. Japonia se găsea la est de linia de demarcare stabilită de tratat, și ca atare, va reveni Portugaliei, ceea ce explică prezența puterii coloniale portugheze în Japonia.

[3]Portugalia îi va susține în activitatea misionară pe iezuiți, pe când Spania îi va susține pe franciscani și dominicani. Din cei 95 de iezuiți care au activat în Japonia până în anul 1600, 57 erau portughezi, 20 spanioli și 18 italieni.

suveranul ţării doar cu numele; în realitate, în Japonia domnea anarhia: imperiul insulelor era fărămiţat într-o mulţime de stătuleţe, iar domnii feudali, *daimyo*, făceau ceea ce le plăcea.

Pentru a avea succes pe lângă ei, Francisc Xaveriu a renunţat să se prezinte cu numele de legat papal ce i s-ar fi cuvenit şi a dat dispoziţie ca şi misionarii care ar fi venit după el şi ar fi încercat să câştige poporul, să se folosească de modul de prezentare al băştinaşilor (observând, printre altele, legile ospitalităţii japoneze). Întâlnirea cu înalta cultură japoneză l-a făcut pe sfânt să se îndepărteze de metodele tradiţionale europenizante şi să se pronunţe în favoarea unei adaptări corespunzătoare. El însuşi, în cadrul colocviilor religioase cu monahii budişti, a împrumutat de la ei fără nicio rezervă unii termeni religioşi, ca de exemplu termenul de *Dainichi* pentru Dumnezeu. Când însă a aflat că acest termen nu desemna o fiinţă, ci soarele sau materia originară a tuturor lucrurilor, el a recurs la termenul latin Deus (într-o revizuire a catehismului său din 1556, un număr de aproape 50 de termeni budişti au trebuit să fie înlocuiţi cu termeni latino-portughezi). Poporul japonez era budist sau şintoist şi în mentalitatea lor un Dumnezeu care a creat toate, inclusiv diavolul, nu este un Dumnezeu bun. Conceptul de iad reprezenta o mare problemă, la fel cum reprezenta tot o grea problemă faptul că japonezii erau deranjați de ideea că înaintaşii lor ar putea fi în iad. Cu toate acestea, Francisc afirmă că japonezii sunt mai buni decât europenii și merită efortul de a fi convertiți la creștinism.

Sf. Francisc Xaveriu este cel care a pus bazele creştinismului în Arhidieceza de Nagasaki. La sfârşitul lunii august 1550, Francisc ajunge la Kagoshima şi de aici se îndreaptă spre Hirado pentru a-şi începe evanghelizarea. In activitatea sa, era ajutat mult de japonezul Anjiro, care îi era mediator şi translator. Botează mai multe sate de autohtoni, iar după el fratele iezuit Cosme de Torres[4] organizează comunităţile creştinate. Francisc a activat şi în localitatea Yamaguchi, unde se afirmă că în anul 1552 a fost celebrată prima Sf. Liturghie de Crăciun pe pământul japonez. Alături de el, preoții călugări Balthasar Goga, Gaspar Vilela şi misionarul Luiz de Almeida vor construi primele biserici în aceste comunități. O familie locală importantă, Koteda, se

[4]PACHECO, D., *El hombre que forjo a Nagasaki. Vida del P. Cosme de Torres*, S. J., Madrid 1973.

botează și are un rol important în înființarea primei comunități creștine în Japonia, la Hirado. Biserica din această localitate există și astăzi. Preoții Torres și De Almeida își extind activitatea misionară la Yokesura, Shimabata și Kuchinotsu. In 1562, primul domn feudal local (daymo) Omura Smitada s-a botezat în biserica din Yokoseura. In anul următor portul din Yokoseura este distrus, iar fratele Torres se mută la Kuchinotsu.

În noiembrie 1551, Francisc Xaveriu se întorcea la Goa, în India. El lăsa în loc pe colegul său, părintele Cosme De Torres, şi trei comunităţi creştine cu aproape 1.000 de neofiţi, toţi provenind din straturile inferioare ale populaţiei. Cât priveşte pătrunderea creștinismului în păturile înalte ale societății, de-abia în 1563 a putut fi botezat primul daimyo; i-au urmat imediat alţii de acelaşi rang, atât de numeroşi încât convertirea lor devine semnul caracteristic al primei misiuni japoneze. Exemplul lor a fost urmat de mulţi samurai şi bonzi, şi, în sfârşit, de popor; în unele părţi ale Japoniei se asistă chiar la convertiri în masă.

In 1565, misionarii De Almeida și Lorenzo ajung în insula Goto și construiesc două biserici la Fukue și Okura. Doi ani mai târziu, Almeida ajunge la Nagasaki și primește un teren și un templu budist de la Nagasaki Jinzaemon, un simpatizant al creștinilor și vasal al lui Omura Sumitada. In 1569 este construită aici prima biserică dedicată tuturor sfinților, iar în primăvara anului următor fratele Torres poate să stea în mica dar foarte frumoasa biserică abia construită. Așadar în două decenii, activitatea misionară începută de iezuitul Xavier a dat roade, iar evanghelizarea era deja prezentă în diferite părți din zona Nagasaki.

În 1570, numărul creştinilor se ridica la 20.000-30.000, între aceştia aflându-se 30 de preoţi şi fraţi iezuiţi sprijiniţi şi de laici japonezi. Deoarece misiunea din Japonia nu putea avea încredere, ca în alte părţi, în ajutorul statului portughez, rezultatele prezentate pot fi apreciate la justa lor valoare ca roade ale unei adevărate evanghelizări. Era vorba, în cea mai mare parte, de cazuri de convertiri sincere, făcute fără nici o intenţie de a câştiga vreun profit. Neavând sprijinul portughezilor, misionarii trebuie să se intereseze şi cu ce să trăiască. Acest lucru, din păcate, i-a făcut să se preocupe de comerţul portughez cu mătase, în acest scop închiriind case primite prin donaţii. Peste acest aspect s-ar fi putut trece cu destulă uşurinţă dacă nu ar fi

intervenit dezacordul între misionari în ceea ce priveşte metoda care trebuie utilizată în evanghelizare. Succesorul lui Cosme De Torres, Francisco Cabral, era împotriva oricărei adaptări a învățăturii creştine la cultura şi religia locală şi susţinea tendinţele europenizante ale metodei misionare portugheze tradiţionale. Acest lucru a dus şi la apariţia unor tensiuni în interiorul comunităţilor creştine, mai ales între cei care aparţineau claselor mai elevate.

In 1579, Omura Sumitada decide să deschidă portul Nagasaki pentru comerț și poruncește subalternului său Tomonaga Tsushima să contruiască șase turnuri. La extremitatea portului (astăzi oficiul Prefecturii), fratele Figuereido constuiește o bisericuță dedicată Ridicării la cer a Sf. Fecioare Maria, mică dar suficientă pentru a reprezenta mama tuturor bisericilor catolice din Japonia. Anul următor Omura Sumitada donează iezuiților un loc în centrul orașului Nagasaki și satul Mogi.

Numărul creştinilor a continuat să crească; spre 1580, în timpul lui Cabral, a ajuns la 150.000. În 1576, biserica catolică din Japonia era separată de dieceza de Malacca, fiind supusă noii episcopii de Macao.

Criza internă a fost înlăturată o dată cu sosirea în vizita pastorală în Japonia a părintelui Alessandro Valignano (1539-1606). Acest om prudent şi cu priviri de perspectivă pune la cale o reformă a misiunii în spiritul adaptării care stătuse la baza acţiunii lui Francisc Xaveriu; cere misionarilor un studiu aprofundat al limbii, şi, o dată cu fondarea a două seminarii, pune bazele formării unui cler autohton secular şi călugăresc. Plecând, ia cu el o reprezentanţă japoneză, pe care o trimite apoi la papă şi la regele Spaniei; această solie, în afară de faptul că a produs o puternică senzaţie, a trezit în Europa interesul pentru misiunile din Japonia[5]. Cu o bulă datată în 1575, papa Grigore al XIII-lea stabilește ca întreg creștinismul din Japonia să depindă de dieceza portugheză de Macao, iar în 1588 dieceza de Funai (Nagasaki) este înființată sub tutela portugheză.

Între timp, în Japonia se produsese o mare răsturnare politică internă. După ce, între 1564-1568, sub conducerea lui Nobunaga, puterea daimyo-ilor fusese redusă,

[5]MÜHLBERGER, J., *Galube in Japan. Alexandro Valignano Katechismus, seine moraltheologischen Aussagen im japanischen Kontext* (Dissertatio ad Doctoratum in Theologiae Morali consequendum), Roma 1994.

spre începutul anilor ’80, Hideyoshi, ca regent al împăratului Mikado, reuşeşte să dobândească o putere aproape nelimitată. Iniţial, prieten al creştinilor, s-a arătat neîncrezător comportamentului destul de inoportun al lui Coelho, pe atunci superior al misiunii, devenind un duşman al creştinilor.

In 1583, grupul Misericordia Benevolent îşi stabileşte centrul în Kozenmachi, iar în anul următor, daimyo Arima Harunobu donează iezuiţilor proprietatea lui de la Urakami, iar numărul creştinilor de aici începe să crească. Lucrările la biserica din extremitatea portului se opresc din ordinul lui Toyotomi Hideyosi, dar se vor finaliza totuşi în 1590. Insă doi ani mai târziu, tot din ordinul lui, biserica este demolată, dar reconstruită anul următor. Centrul iezuiţilor este stabilit aici, iar biserica devine catedrala primului episcop în Japonia, don Pedro Partins.

În 1587 Hideyoshi emite un decret de expulzare a tuturor misionarilor. În realitate, decretul nu a fost executat, însă munca misioanară trebuia desfăşurată acum cu mai multă prudenţă. Cu toată această opoziţie internă, între 1587-1597 iezuiţii au convertit încă 65.000 de persoane. În 1588, Japonia devenea episcopat autonom cu sediul la Funai (Nagasaki).

În acest timp, misiunile de aici se găsesc în faţa unei situaţii complet noi. După unificarea coroanei spaniolă cu cea portugheză (1580), misionarii spanioli au încercat să pătrundă, începând cu Filipinele şi oraşul Manila, în zona de misiune portugheză, deşi Grigore al XIII-lea acordase Societăţii lui Isus, în 1585, privilegiul exclusiv de a evangheliza Extremul Orient. În 1595, sub conducerea lui Pietro Bautista, franciscanii au început munca misionară în Japonia, iar în anul 1600, papa Clement al VIII-lea permite fraţilor franciscani spanioli să intre în Japonia, iar opt ani mai târziu papa Paul al V-lea consolidează şi mai mult poziţia franciscanilor aici. Câştigând bunăvoinţa lui Hideyoshi, au dezvoltat o activitate bogată, reuşind să obţină succese răsunătoare, cu toate că foloseau o metodă tradiţională, în parte depăşită. Însă, mai puternice decât diferenţele de metodă şi decât rivalităţile dintre ordinele călugăreşti, erau antagonismele naţionale între spanioli şi portughezi. Hideyoshi i-a instrumentalizat cu abilitate şi pe unii şi pe alţii, folosindu-se de un dublu joc, găsind în sfârşit un bun pretext pentru a ataca creştinismul în faimoasa, dar mereu discutata expresie a piloţilor de pe nava „San Felipe”, adică spaniolii trimiteau negustori şi misionari pentru a

cuceri ţările străine cu ajutorul acestora. In 1592 este înfiinţat la Uwamachi spitalul Sf. Lazăr, condus de grupul Misericordia. In acelaşi timp este înfiinţat un alt spital la marginea localităţii, şi ambele au propria capelă, ceea ce indică faptul că misionarii nu intenţionau cucerirea politică a acestei ţări, ci slujirea dezinteresată a oamenilor, însă Hideyoshi şi ai săi nu înţeleg sau nu vor să înţeleagă aceasta.

Politica împotriva puterilor colonizatoare, implicit şi împotriva creştinismului se transformă în cruzime în marele martiriu din Nagasaki (05.02.1597): 6 franciscani spanioli, 3 iezuiţi japonezi şi 17 creştini japonezi au fost condamnaţi la moarte prin crucificare. Trei dintre ei erau copii. De specificat că nu sunt ţintuiţi in cuie, ci legaţi de cruce şi ucişi apoi cu lăncile de către călăi. Toţi au fost aduşi de la Kyoto, capitala imperială, şi au traversat timp de o lună de zile o bună parte a insulei Honshu şi apoi insula Kyushu, cu scopul precis de a-i speria pe toţi creştinii şi pe oricine ar fi dorit să devină creştin, sau să simpatizeze cu ei. Ajunşi în oraşul cu cei mai mulţi creştini, ei sunt martirizaţi pe un deal de unde puteau să-i vadă toţi din oraş, cu acelaşi scop. Dealul de la Nishizaka este udat cu sângele lor şi va purta denumirea de ”dealul sfânt” sau ”dealul martirilor”. Martirizarea prin crucificare a acestor creştini nu a însemnat sfârşitul creştinismului aici, ci un nou început.

In 1598, anul în care moare Hideyoshi, un nou episcop, Dom Luis de Cerqueira şi fratele A. Valignano sunt desemnaţi pentru Nagasaki. In apropierea bisericii este construită o casă pentru episcop şi un seminar pentru pregătirea viitorilor preoţi, iar biserica este renovată, fiind sfinţită de episcop trei ani mai târziu. Acum sunt construite biserici şi la Omura şi Arima. Franciscanii au reînceput să lucreze în Japonia şi, după ce a fost abrogat privilegiul iezuiţilor, au venit şi dominicanii şi augustinienii spanioli.

Perioada între 1601 şi 1614 a fost cea mai frumoasă şi rodnică pentru biserica din Nagasaki. Sunt hirotoniţi şapte preoţi japonezi diecezani şi sunt construite următoarele biserici: în anul 1607 au fost construite Sfânta Maria de pe deal, Sfântul Ioan Botezătorul (acum templul budist Horenji), Sf. Anton (în Hondaikumachi), Sf. Petru (în Ima-machi). In anul 1609 este construită pentru coreeni biserica Sf. Laurenţiu, actualmente în Kajiya-machi. Dominicanii contruiesc în 1609 o biserică în cinstea Sf. Dominic (acum şcoala elementară din Sakuramachi). In anul 1611,

franciscanii construiesc biserica Sf. Francisc în Kurusu-machi (Skura-machi în prezent) şi Sf. Augustin în Motofurukawa-machi. Mulți dintre creștinii de aici erau pescari, cu o viață simplă și coerentă cu învățătura creștină, reprezentând o mare bucurie și mângâiere pentru misionari. La Nagasaki este înființată o academie, Sf. Paul, care devine repede un focar de cultură pentru oraș. Procesiunea euharistică care avea loc în fiecare an pe străzile orașului împreună cu alte evenimente religioase aduc un un nou suflu, un nou spirit, creștin, care va prinde rădăcini adânci în sufletele localnicilor.

In 1612 se simte un vânt rece al persecuției, când misionarii din Arima sunt alungați, iar doi ani mai târziu, guvernul lui Tokugawa promulgă un edict de persecutare a creştinilor din toată Japonia, iar misionarii se retrag la Nagasaki. Takayama Ukon, Naito Tokuan și familia acestuia sunt alungați din Kanazawa. Se retrag la Nagasaki şi toate călugărițele. In luna aprilie a acestui an are loc o procesiune de penitență, cerând iertarea Domnului, dar misionarii și toți cei prezenți la procesiune sunt exilați la Macao și Manila. Bisericile din Nagasaki sunt distruse și mulți creștini mor ca martiri în Arima și Kuchinotsu.

Cu toată opoziţia locală care degenerase în persecuţie, numărul credincioşilor a crescut, în 1614 fiind în jur de 300.000 de credincioşi, cei mai mulți în Nagasaki. În 1601, au fost consacraţi primii preoţi japonezi. Până la sfârşitul primei perioade a misiunilor, în Japonia erau în total 50 de misionari: 10 preoţi diecezani, 35 iezuiţi, 3 dominicani, 1 franciscan şi 1 augustinian. Dintre ei, 21 au murit ca martiri ai credinţei. In anul 1611, la Nagasaki, denumită și Roma japonezilor, erau zece biserici și opt parohii.

La moartea lui Hideyoshi, în 1598, reîncep luptele între conducătorii rivali. Dintre aceştia, a ieşit victorios Tokugawa Ieyasu; el a înființat dinastia militară a familiei sale, care a dăinuit până în 1868. Faptul că puterea politică a căzut în mâna unui dictator care s-a servit de ea în mod absolutist, a fost pentru daimyo un lucru atât de nou şi de neauzit, încât i-a lăsat blocaţi complet. Posibilitatea ca daimyo creştini să se coalizeze împotriva puterii centrale, lui Ieyasu i-a apărut ca probă suficientă pentru a declara război creştinismului. Intrigile comerciale dintre puterile europene, agravate de contrastul confesional între portughezi şi spanioli, pe de o parte, şi între englezi şi

olandezi[6] pe cealaltă, l-au făcut să vadă în religia Occidentului un pericol naţional pentru Japonia[7]. Creştinii daimyo nu au rezistat suficient noii situaţii ce li se impune cu forţa. Prima generaţie creştină murise deja, iar a doua nu mai cunoştea zelul primelor timpuri. Începând cu 1603, generaţie după generaţie vor aposta de la credinţă. În 1613, Ieyasu a emanat un edict împotriva creştinilor; în 1614, i-a urmat un decret de expulzare. Numai 18 iezuiţi, 7 dominicani, 6 franciscani, 5 preoţi diecezani şi 1 augustinian au mai rămas în Japonia. În toţi aceşti ani, numeroşi creştini au murit ca martiri; dintre ei, în a doua mare persecuţie, au murit 100 deodată, între care 18 misionari din cele patru ordine călugăreşti. Persecuţia devenea mereu mai aspră. Începând cu 1623, fiecare japonez trebuia să facă anual o profesiune de credinţă. Din 1627, s-a recurs la aşa-zisul *efumi*, care consta în călcarea în picioare a icoanelor ce-l reprezentau pe Cristos sau Sf. Fecioară Maria: persecutorii voiau să facă apostaţi, nu martiri. La Nagasaki, persecuția se reaprinde cu o cruzime de nedescris începând cu 1633; portughezii trebuie să plece de aici, iar creștinii dispar de pe străzile din oraș. In ochii autorităților locale, creștinismul era confundat cu puterea colonizatoare, iar pe aceasta japonezii o detestă și vor să o elimine în totalitate de pe teritoriile lor.

Până în 1630, numărul celor care au murit pentru credinţă a urcat la 4.045 creștini catolici. Persecuția a atins apogeul o dată cu revolta din peninsula Shimabara, în apropiere de Nagasaki, din 1637-1638. Motivul îl reprezintă regimul tot mai represiv, atât economic cât și anticreștin, al șogunului Tokugawa Iemitsu. Țăranii conduși de samuraiul creștin Shiro Amakusa se răscoală împotriva oamenilor lui Tokugawa. Shogunul trimite o armată de peste 125.000 soldați pentru a înnăbuși revolta. După mai multe lupte și un lung asediu al castelului din Hara, răsculații sunt înfrânți, iar răzbunarea șogunului este groaznică: toți revoltații (între 27 și 37 de mii; cei mai mulți sunt creștini) sunt decapitați. Este decapitat si Amakusa iar capul lui este expus la Nagasaki pentru a fi o lecție pentru oricine ar mai avea curajul să se revolte.

[6]Olanda va fi singura țară care și-a menținut relațiile comerciale cu Japonia de la început și până în timpurile recente.

[7]Trebuie spus că puterile protestante europene, pentru a-și consolida poziția în Japonia, au avut un numitor comun în atacurile și denigrările aduse puterilor coloniale catolice, implicit misionarilor, în fața autorităților nipone, contribuind astfel, și ele, la persecutarea bisericii catolice de aici.

In 1637 și în anul următor, bisericile din Arima sunt complet distruse. Creștinii fug în satele Urakami, Nishisonogi și Hirado și aici încearcă să-și păstreze credința în ascuns. Persecuțiile se vor numi ”kuzure,, și vor reveni cu regularitate. Persecuții au loc și în insulele Goto și în Mitsuyama. Astăzi sunt monumente ale locurilor martirilor, devenite locuri de pelerinaj vizitate și venerate de credincioși.

In afară de realitatea dură a persecuțiilor, în această fază inițială a creștinismului nipon, trebuie evidențiate multe alte realități. Noua credință este acceptată la scară națională, iar creștini existau deja în toate categoriile sociale și economice ale țării. Apoi, multe din activitățile religioase erau săvârșite de către laici autohtoni. În celebrarea cultului, ei îi ajutau pe clerici. In lipsa lor, îi înlocuiau în activitățile de instruire religioasă, în pregătirea pentru primirea sacramentelor, în sprijinirea spirituală și nu numai a celor bolnavi sau lipsiți de cele necesare pentru viață. Acești laici mai pregătiți și mai fervoroși, erau predecesorii a ceea ce sunt astăzi ministranții, comitetul parohial, cateheții, dascălii sau organiștii, profesorii de religie sau animatorii parohiali. In succesul activității misionare sunt incluși și ei, chiar dacă unii daimyo, de exemplu, s-au convertit la noua religie și din motive politice sau mai ales economice.

Japonia se izola tot mai mult de lumea externă: raporturile comerciale cu Manila şi Spania au fost întrerupte în 1634, iar cele cu Portugalia în 1639. Numai olandezii, în condiţii puţin avantajoase, au putut continua să practice un modest comerţ în insula Deshima, până în 1854. Pentru a obţine aceasta, ei au colaborat la reprimarea revoltei din Shimabara. Creştinismul nu va mai putea avea de acum decât o existenţă ascunsă, de catacombe; cu toate acestea, s-a putut menţine până în secolul al XIX-lea, când începe o nouă etapă în istoria creștinismului de aici, cea a libertății, de care se bucură și în prezent.

”Creștinii ascunși” vor continua să exite, în pofida tuturor persecuțiilor care au fost sau care vor mai fi. Unii preoți au rămas ilegal în Japonia. Se estimează că au rămas 80 de iezuiți, șapte franciscani, șapte dominicani, un augustinian, cinci preoți diecezani, și un număr necunoscut de frați iezuiți. In perioada ”Edo” (1603-1868), când capitala militară se mută de la Kyoto la Edo (redenumit Tokyo în 1868), creștinii ascunși au putut să-și păstreze credința. Texte biblice sau rugăciuni s-au transmis oral de la părinți la copii, iar mesaje secrete (mizukata) erau comunicate părinților ca să-și

boteze copiii, în timp ce oficialitățile continuau cu practica ”fumie”[8], adică constrângerea creștinilor de a călca în picioare icoane ale sfinților sau ale Sf. Fecioare. In această perioadă, icoane și statui ale Sf. Fecioare Maria sau ale sfinților au fost transformate în figurine care semănau foarte bine cu statuile lui Budha și bodhisattva, adică statui ale ființelor care au atins starea de perfecțiune. Rugăciunile sunt adaptate ca tonalitate sau muzicalitate după cântecele budiste, iar lideri laici vor conduce în ascuns comunitățile creștine. In anumite cazuri, comunitățile deviază de la ortodoxia credinței, iar credința și rugăciunile lor devin un cult al înaintașilor, în care înaintașii devin martiri creștini. După libertatea religioasă care va veni în a doua parte a secolului al XIX-lea, mulți dintre aceștia vor reveni la biserica oficială, renunțând la credințele și practicile lor neortodoxe. Alții vor rămâne în credințele și practicile lor eterodoxe, sincretiste și se numesc ”creștini separați” (hanare kirishitan)[9]. Insă va fi greu să rămână în această pseudo-credință; unii vor trece la budism sau șintoism. Fericitul papă Ioan Paul al II-lea, în vizita pastorală pe care a făcut-o la Nagasaki în anul 1981, va boteza câțiva copii care proveneau din astfel de familii.

Misionari coreeni vor încerca fără succes să pătrundă în acest imperiu închis din toate părțile. In anul 1844, preotul francez Forcade reușește să ajungă într-o insulă din sudul Japoniei, Ryukyu, avându-l ca însoțitor pe un catehet chinez Ko. Exemplul lui este urmat de preoții Misiunilor Străine din Paris, Leturdu, Adnet, Furet, Murmet, Gerard și Mounicou. Ei vor aștepta 14 ani pe această insulă, sau la Hong Kong, o ocazie potrivită ca să intre în Japonia. In acești ani vor reuși să boteze doi japonezi. In 1858 este semnat un tratat între Franța și Japonia, iar misionarii primesc dreptul să rezideze în porturile deschise străinilor și aici să construiască biserici pentru străini. Girard este numit provizoriu superior al misiunii și îl însoțește ca interpret pe consulul general Bellecourt la Yedo, unde se semnează tratatul. Cele trei porturi libere sunt Hakodate în nord, în prefectura Hokkaido, în centru Kanagawa-Yokahama și în sud, Nagasaki, dar după scurt timp ele sunt din nou dominate de japonezi, iar munca și viața misionarilor devine grea și nesigură.

[8]Acest aspect este foarte bine redat în romanul ”Tăcerea” al scriitorului Shusaku Endo.

[9]http://www.catholiceducation.org/articles/religion/re0452.html

In anul 1853, armata americană condusă de amiralul Perry blochează naval Japonia şi o forţează să trateze cu guvernul american, pentru a-şi deschide porturile spre comerţul cu SUA şi ţările europene. Acesta reprezintă un eveniment fundamental pentru Japonia actuală, deoarece înseamnă deschiderea ei spre modernitate, cu care, sub aspect economic, va intra în concurenţă, devenind în secolul următor una din cele mai puternice ţări ale planetei. Deschiderea ei spre lumea modernă declanşează o nouă etapă misionară, promovată mai ales de Franţa.

Descoperirea "creştinilor ascunşi"

La data de 17 martie 1865, la o lună de la inaugurarea frumoasei biserici din Oura, misionarul francez din Societatea Misiunilor Străine din Paris, Bernard Tadeu Petitjean, privind de la fereastra casei, vede la poarta bisericii un grup de aprox. cincisprezece persoane, bărbaţi, femei şi copii, care stăteau respectuoşi în faţa porţii închise a bisericii. Preotul, simţind un puternic impuls interior de a le deschidă poarta, merge şi-i invită să înainteze în biserică. Ingenunchează în faţa altarului şi înalţă o rugăciune fierbinte către Isus din Sf. Sacrament: "Te implor, Doamne, pune pe buzele mele cuvinte potrivite care să atingă inimile lor şi aşa să-ţi câştig adoratori printre cei care mă înconjoară". In timp ce se ruga, trei femei, între 50 şi 60 de ani îngenunchează aproape de el. Una dintre ele îşi pune mâna pe piept şi-i spune cu voce joasă: "Inima noastră, a tuturor celor care suntem aici, este ca şi a voastră". "Adevărat, de unde sunteţi voi?", întreabă misionarul. "Noi toţi suntem de la Urakami (astăzi, un cartier din Nagasaki, n.n.). La Urakami, aproape toţi au aceeaşi inimă ca şi noi". Femeia care răspunsese, întreabă apoi: "Unde este statuia sfintei Maria?" Părintele îi conduce în faţa statuii, şi, din nou, toţi îngenunchează şi nu mai contenesc să-şi exprime bucuria: "Da, este Sfânta Fecioară. Iată în braţele ei pe Fiul dumnezeiesc Isus".

Stabilindu-se încrederea între ei, creştinii încep să vorbească despre Deus-sama, Jesus-sama, Maria-sama (sama este un sufix care se adaugă la anumite persoane şi are semnificaţia religioasă de respect, echivalent cu termenul catolic "monsenior"). Apoi, vizitatorii povestesc despre viaţa lor religioasă: "Noi ţinem sărbătoarea Domnului Isus în a 25-a zi a gheţii albe. Am fost învăţaţi că în acea zi el s-a născut într-o iesle, apoi el a crescut în sărăcie şi suferinţă, iar la 33 de ani a murit pe cruce pentru salvarea sufletelor noastre. In acest moment noi suntem în timpul de post. Aveţi şi voi această

solemnitate?" Misionarul le răspunde că da, şi că astăzi este a 17-a zi din timpul postului. Nu mai era nicio îndoială. Petitjean se afla în faţa unui grup de credincioşi care au supravieţuit persecuţiilor, în ascuns, fără niciun preot, timp de două secole şi jumătate, ceea ce ne arată puterea credinţei sădită în populaţia de aici şi alimentată cu sângele atâtor martiri. In intenţia de a avea un preot, grupul de creştini clandestini se adresase deja unui pastor protestant, întrebându-l trei lucruri: dacă este căsătorit, dacă vine de la Roma şi dacă o venerează pe Sf. Fecioară Maria. Primind răspunsuri negative la toate întrebările, aceştia îşi dau seamă că nu este de religia lor şi se vor adresa noului venit, Petitjean. De la ei, misionarul mai află că la Nagasaki şi în alte locuri sunt aproximativ 50.000 de creştini ascunşi. Acest eveniment este o expresie nu doar simbolică a unei credinţe de admirat cu profundă emoţie, rod al sângelui nenumăraţilor martiri japonezi şi o încununare a sacrificiilor şi aşteptărilor atâtor misionari. Cu această dată, creştinismul din Nagasaki şi din întreaga Japonie intră într-o nouă etapă care va continua până în timpurile actuale[10].

In anul următor, Petitjean este numit Vicar Apostolic. Insă viaţa catolicilor nu va fi deloc uşoară. Un an mai târziu, persecuţia reîncepe şi un număr de aprox. 40.000 de catolici din Urakami este exilat în diferite părţi. Aceleaşi măsuri se iau şi în alte localităţi. Catolicii aveau două alternative: să apostazieze şi să rămână la locurile lor, liniştiţi, sau să fie exilaţi, dacă nu renuţă la credinţă. Cei mai mulţi au rămas statornici în credinţă şi au fost exilaţi, sau au suferit alte pedepse. O treime din cei exilaţi au murit din cauza suferinţelor, sau nu s-au mai întors. In această perioadă ei sunt supuşi la diferite munci grele în porturi.

In 1873, când ambasada japoneză era prin Europa, persecuţiile încetează, exilaţii se pot întoarce la domiciliul lor şi începe o nouă perioadă, de toleranţă religioasă. In 1876, Japonia catolică este împărţită în două vicariate apostolice, de sud, unde este numit Petitjean, şi de nord, unde este numit mons. Osouf. In 1878, misionarilor li se permite să activeze şi mai departe de 10 mile de port, în interiorul ţării. Timp de un deceniu şi jumătate, cuvântul Evangheliei se aude în foarte multe localităţi japoneze. Au loc multe convertiri şi în toată ţara se respiră un aer de libertate.

[10]http://www.mepasie.org/rubriques/haut/pays-de-mission/le-japon/

In anul 1884, un decret oficial afirmă că în Japonia nu mai există o religie de stat. După un an, o scrisoare a papei Leon al XIII-lea este primită cu multă onoare de împărat, iar în toamna acestui an, o reprezentanță a împăratului asistă cu respect la funeraliile regelui Spaniei, Alfons al XII-lea. In luna martie, anul 1888, este creat un al treilea vicariat apostolic, cel de centru. La 11 februarie 1889, noua constituție a Japoniei recunoaște deplina libertate religioasă. In anul următor, se organizează aniversarul de 25 de ani de la descoperirea creștinilor de la Urakami, iar sinodul episcopilor adunat aici sărbătorește timp de șase săptămâni miracolul renașterii bisericii catolice din Japonia. In primăvara anului următor se înființează Vicariatul Apostolic de Hakodate, iar în vara acestui an este constituită ierarhia ecleziastică japoneză cu arhiepiscopul de Tokyo și trei episcopi sufragani, de Nagasaki, Osaka și Hakodate.

Odată cu libertatea dobândită, zelul și trăirea credinței japonezilor scade, iar convertirile sunt mai puțin numeroase. Cu toate acestea, instituțiile de educație, de ajutor social, ca și mass media catolice se dezvoltă foarte mult, deoarece susținerea tuturor acestor activități din partea misionarilor veniți din diferite părți ale lumii nu mai era imposibilă.

O nouă înflorire a activității misionare

Asistăm și la o creștere lentă, dar continuă a numărului clericilor. In 1860 erau doar doi misionari; zece ani mai târziu, un vicar apostolic, 40 de misionari, 27 de călugărițe; în 1890, 79 misionari, 15 preoți autohtoni, 27 marianiști, 59 călugărițe; în anul 1900, un arhiepiscop, trei episcopi, 115 misionari, 32 preoți autohtoni, 93 de călugări și 389 călugărițe.

In răspândirea cuvântului lui Dumnezeu și a învățăturii creștine, scrierile se adaugă predicării orale. Revista catolică ”Kyoto Bambo”, înființată în 1881, apare sub diferite nume până în prezent, explicând religia, răspunzând la diferite obiecții și publicând știri ce-i pot interesa pe creștini. Apar și peste o sută de cărți care dezbat și aprofundează probleme ale vieții creștine, educației, gândirii filosofice și teologice, etc. Sunt elaborate și publicate opere lingvistice și două dicționare pentru studierea limbii japoneze de către misionari. Un dicționar francez-japonez, și un altul japonez-

francez, la care se adaugă o gramatică japoneză. In anul 1904 apare revista ”Mélanges” care tratează tot felul de probleme și realități ale Japoniei. In domeniul asistenței sociale, misionarii au două mari realizări: un spital pentru leproși la Gotemba și un altul la Kumamoto. In ambele, alături de misionari vor lucra și mulți asistenți foarte valoroși.

In 1873 sosesc Doamnele Sfântului Maur. In 1875, ele înființează un orfelinat la Yokohama și un altul la Tokyo. In aceste instituții erau îngrijite mai mult de 700 persoane. La începutul secolului XX aveau un orfelinat și trei școli. In 1877 sosesc Surorile Pruncului Isus de la Chauffailles. Ele vor înființa orfelinate și școli la Osaka, Kobe, Kyoto, Nagasaki și Okayama. Surorile Sf. Paul de la Chartres vor veni anul următor și vor deschide școli la Hakodate, Tokyo, Sendai, Morioka și Yatsushiro.

In anul 1888, părinții marianiști ajung la Tokyo și vor înființa școli primare și medii, în care majoritatea elevilor nu sunt creștini. De fapt, aceeași realitate este în toate școlile înființate de misionari. Nivelul lor este destul de ridicat, întrucât poartă amprenta calității învățământului european. La acest nivel, se adaugă seriozitatea și dăruirea specifică ordinelor călugărești, spiritul de iubire și dăruire care îi animă pe misionari. In școlile catolice învață copii săraci, indiferent de confesiunea religioasă, sau copii ai persoanelor cu funcții publice: generali, amirali, ofițeri superiori, ambasadori, miniștri, consuli, deputați și senatori, etc. In școala marianiștilor de la Tokyo predau 19 profesori europeni și 26 japonezi. Cinci părinți marianiști predau cursuri și la universitate, la școala pentru nobili, la cea pentru manufacturieri, la școala pentru cadeți și la intendența militară. Ei au o școală comercială la Nagasaki, unde învață mai ales copiii creștinilor ”ascunși”; au o altă școală la Osaka; la Yokohama au o școală primară în care sunt cursuri comerciale pentru străini.

In anul 1896 trapiști de patru naționalități sosesc în Hokkaido. Timp de 12 ani, depășind nenumărate dificultăți, reușesc să asaneze peste 300 hectare de teren unde formează o colonie de creștini cu mai mult de 100 persoane.

In anul 1905 în insula Shikoku erau părinții dominicani spanioli care se îngrijeau de cei 300 de catolici de aici. Călugării franciscani, nouă în total, se întorc în Japonia în anl 1906 și se stabilesc la Sapporo și Hakodate. In anul 1908 ajung și călugărițele franciscane din Franța, Mexic și Italia și se stabilesc la Sapporo, unde

înființează o școală pentru îngrijitoare domestice, de broderie și un dispensar. Altele, din același ordin călugăresc întreţin un spital pentru leproși la Kumamoto. Părinții Cuvântului Divin (verbiții) sosesc în anul 1907, în număr de șapte, predau limbi europene și predică Evanghelia. In anul următor sosesc și iezuiții, englezi, germani și francezi, și se stabilesc la Tokyo unde lucrează în educație și jurnalism. Din această succintă expunere a misionarilor care vin aici se poate constata cu ușurință caracterul universal al creștinismului japonez, cel puțin la nivelul clerului, căci indigenii își păstrează profunda lor matriță culturală locală.

In ce privește regimul juridic al misionarilor și dreptul lor de a avea o proprietate, în 1899 regimul pașapoartelor se liberalizează, iar străinii au drept la rezidență și la proprietate. Acest fapt va schimba în mod radical situația bisericii catolice, și nu numai catolice. De când Japonia s-a deschis spre modernitate, timp de 40 de ani, misionarii aveau drept de rezidență doar în șapte orașe. In acest moment, în care Japonia avea nevoie de mulți misionari, Franța care prin Societatea pentru Misiunile Străine din Paris (MEP) susținuse activitatea misionară de aici, nu mai poate satisface necesitățile din Japonia, ducând lipsă de misionari, din cauză că francezii erau conduși de un guvern anticatolic. Misionarii în vârstă nu mai pot activa, iar locul lor nu mai poate fi luat de alți francezi. Intelegând acest lucru, Sfântul Scaun invită alte ordine sau congregații călugărești să plece spre Japonia.

Intre anii 1904 și 1914, 15 ordine călugărești de bărbați și 30 de femei sosesc în Japonia. Puterea spirituală catolică crește vertiginos, și toți acești misionari, plini de zel și avânt, se lansează în nenumărate inițiative spirituale și pastorale, de asistență socială și medicală, de promovare culturală, etc. Datorită multiplicității activităților misionare, devine stringentă o nouă împărțire administativ-teritorială a bisericii catolice nipone.

Noua organizare administrativ-teritorială[11]

[11]In continuare, prezentarea bisericii catolice din Japonia, până în timpurile recente, se bazează pe informațiile din cartea: HECKEN, Joseph, *The Catholic Church in Japan since 1859*, Tokyo 1963. Vezi și site-ul oficial al Conferinței Episcopilor Catolici din Japonia: http://www.cbcj.catholic.jp/eng/index.htm. Biserica japoneză din această perioadă este organizată în forma prefecturilor apostolice, forme premergătoare celei finale, a diecezelor,

1. *Prefectura Apostolică de Shikoku* (27 ianuarie, 1904)

Aici activau, așa cum am afirmat deja mai sus, doar misionarii dominicani spanioli, dependenți de misiunea lor din Filipine. Când clerul local va prelua activitățile lor, iar apoi când în 1898, americanii vor ocupa Filipinele, ei vor decide să revină în misiunea din Japonia, udată deja cu sângele a 22 de martiri din ordinul lor. Frații intră în legătură cu episcopii din Japonia, iar episcopul de Osaka Jules-Auguste Chatron le încredințează spre păstorire insula Shikoku. Cu decretul din 27 ianuarie 1904, Sfântul Scaun înființează Prefectura Apostolică de Shikoku, detașându-o de dieceza de Osaka, și îl numește prefect apostolic pe Francis Giner O.P., care mai înainte fusese misionar în insula Formosa (Taiwan). La scurt timp, el renunță, fiind înlocuit cu Joseph Alvarez la 2 octombrie același an, și el misionar în Formosa. După doar 11 zile, ajunge în această insulă primul grup de dominicani. Sunt înființate trei parohii, la Kochi, Matsuyama și Tokushima. Toate trei aveau aprox. 250 credincioși. Mai există alte două comunități, dar care încă nu aveau un edificiu de cult. Părinții dominicani lucrează cu mult zel, consolidând comunitățile și construind biserici. In anii următori, sunt înființate noi parohii: Uwajima (1906), Takamatsu (1918), Imabari (1926) Akaoka (1935), Yawatahama și Niihama (1937), și o a doua parohie la Kochi în 1939. Incepând cu anul 1923, sub conducerea fratelui Pius Watanabe, dominicanii publică revista ”Mielul” (Kohitsuji – El Corderito) cu un număr de 600 exemplare.

2. Prefectura apostolică de Niigata (13 august, 1913)

In anul 1907 Sfânta Congregație De Propaganda Fidei (SCPF) autorizează Societatea Cuvântului Divin (S.V.D., cu centrul la Steyl, Germania; în limba română, verbiți) să trimită misionari în Japonia, ocupându-se aici mai ales cu educația și învățământul. La data de 8 septembrie, același an, ajung în portul Kobe (prefectura Hyogo) primii trei verbiți. Ei sunt trimiși de Societatea Misiunilor Străine în prefectura de Akita, care depindea de dieceza de Hakodate. Aici vor deschide în curând o școală pentru străini. In această perioadă, exista o singură parohie înfiițată în anul 1883 și care în anul 1907

---

care vor reprezenta starea de maturitate și autosuficiență a catolicismului nipon, așa cum este în perioada contemporană.

avea doar 20 de catolici. In anul următor, părinții verbiți vor fi prezenți în prefecturile de Niigata și Yamagata și în insula Sado, în parohiile din Niigata, Tsuruoka, Aikawa și Ebisu. In curând sosesc noi misionari, iar părinții verbiți îi trimit în prefecturile de Toyama și Ishikawa, care aparțineau de arhidieceza de Tokyo, și în prefectura Fukui, care parțial aparținea de dieceza de Osaka. Activitatea verbiților, extinsă în trei dieceze, devine complicată și necesita o reorganizare. Roma intervine în anul 1912, înființând prefectura apostolică de Niigata și încredințând-o SVD, monseniorul Reiners fiind numit prefect apostolic. Când misionarii verbiți încep să se mai familiarizeze cu limba și obiceiurile japonezilor, cei trei preoți francezi MEP le încredințează lor toată activitatea apostolică, misionară. Primul război mondial tulbură activitatea tuturor, dar deja unele realizări erau înregistrate, cum ar fi orfelinatul din Niigata și școlile din Akita și Niigata. In anii de după război sunt construite 15 biserici, un seminar pentru pregătirea preoților și un sanatoriu. In anul 1940, dieceza avea 1345 catolici și 217 catecumeni, de care se îngrijeau 19 misionari verbiți.

3.*Prefectura apostolică de Nagoya* (18 februarie, 1922)

După primul război mondial, activitatea SVD se extinde. In timpul războiului districtul Nagoya nu avea niciun preot, iar misionarul MEP J. Birraux de la Tsu (prefectura Mie) venea aici pentru a celebra Sf. Liturghie. Puțini la număr pentru a satisface necesitățile pastorale, misionarii MEP cedează Nagoya altor misionari, iar SCPF o încredințează verbiților, înființând în 1922 Prefectura Apostolică de Nagoya. Aceasta cuprindea prefecturile de Aichi și Gifu, detașate de la Arhidieceza de Tokyo, și prefecturile Tomyama, Ishikawa și Fukui, detașate de la prefectura apostolică de Niigata.

In anul 1926, în noua prefectură erau 301 catolici răspândiți în cinci misiuni, trei dintre ele fiind înființate de misionarii MEP. Sub conducerea mons. Reiners crește numărul parohiilor. In Nagoya, alături de parohia din Chikaramachi, o alta va fi înființată la Atsuta în 1924. O alta este înființată în 1927 la Yaguna, iar după doi ani o alta la Ehocho, ale cărei cheltuieli au fost preluate în totalitate de catolicii din Berlin. In anul 1930 sunt înființate trei parohii în Chikusa, Shimoiida și Ozone. Se pare că misionarii SVD au dorit să acopere acest oraș cu o rețea de biserici și capele, ceea ce a făcut să crească și numărul catolicilor. De la 300, câți erau în anul 1926, la 1249 în anl 1934.

Mons. Reiners a construit o biserică în Gifu şi o casă pentru novici în Tajimi. Din parohia din Kanazawa se formează o nouă parohie la Nagamachi în anl 1931, iar din cea de la Toyama se formează noua parohie din Takaoka. Timp de un deceniu, între 1924 şi 1934, părinţii verbiţi au avut o foarte rodnică activitate, înfiinţând parohii, şcoli şi instituţii de caritate, astfel că în anul 1934 numărul catolicilor a crescut la 2062 suflete.

4. *Prefectura apostolică de Sapporo* (12 februarie, 1915)

In nordul ţării începuturile predicării evangheliei aparţin misionarilor franciscani, proveniţi din şase provincii diferite, insă la scurt timp şi-au dat seama că este mai bine ca toţi să fie din aceeaşi provincie. La 12 august, 1911, a fost aleasă provincia sf. Elisabeta de Turingia. Cinci ani mai târziu, Sfântul Scaun stabileşte Prefectura Apostolică de Sapporo, iar pe părintele Wenceslas Kinold îl numeşte prefect apostolic. Exceptând peninsula Oshima, zonele Kuriles şi partea japoneză a Sakhalinului (până la latitudinea de 50o nord), întreg Hokkaido a fost încredinţat noii prefecturi. Părinţii celorlalte provincii se retrag, mulţumiţi pentru că în urma lor lăsau creştini instruiţi şi comunităţi bine formate şi organizate. Munca lor va fi continuată de franciscani, în acelaşi spirit de sacrificiu, zel apostolic şi adaptare la circumstanţele politice şi sociale locale. Din 30 martie 1929, prefectura va deveni vicariat apostolic. In anul 1939 în aceste teritorii erau 3000 de catolici răspândiţi în 132 localităţi, unde erau vizitaţi cel puţin de două ori pe ani de către bravii misionari. Existau 15 parohii şi 10 filiale, răspândite pe întreg teritoriul Hokkaido.

5. *Vicariatul apostolic de Hiroshima* (4 mai, 1923)

In timpul primului război mondial, iezuiţii germani din partea de jos a provinciei, fuseseră excluşi din India şi acum erau în căutare de o nouă zonă de activitate. Congregaţia De Propaganda Fide îi trimite în dieceza de Osaka, unde episcopul MEP J.B. Castanier îi primeşte cu braţele deschise şi le încredinţează spre apostolat prefecturile Okayama, Tottori, Hiroshima, Shimane şi Yamaguchi. Toate sunt unite într-un vicariat apostolic în 4 mai 1923, iar iezuitul H. Döring este numit vicar apostolic. Cu această împărţire, dieceza de Osaka pierdea 618 catolici împrăştiaţi într-

o populație de aproape 5, 5 milioane locuitori. Pentru a se orienta mai ușor în noua lor zonă misionară, iezuiții primesc de la episcopul de Osaka o cronică a celor opt unități bisericești pe care le au de acum în grija pastorală. Centrul vicariatului este la Okayama și nu la Hiroshima, a cărei organizare era destul de precară. Succesorul lui Döring, John Ross, va rezida aici până în 1939, când își va schimba reședința la Hiroshima. Datărită intensei activități misionare a iezuiților, între anii 1924 și 1940, numărul catolicilor crește de trei ori, adică 2152. Sunt înființate și două unități bisericești, una în Kurashiki și o alta în Kure. Misiunea din Tsuwano, care până la sosirea iezuiților nu avea un preot stabil, odată cu venirea lor devine o unitate separată.

6. *Prefectura apostolică de Kagoshima* (18 martie, 1927)

Până în anul 1907, ordinul franciscan și-a desfășurat cea mai mare parte a activității în vicariatul de Hakodate. Această misiune, încredințată în anul 1911 franciscanilor din provincia Turingia, fusese înființată de un misionar franciscan francez, dar din 1903 trecuse în grija provinciei canadiene a franciscanilor. Fondatorul, Maurice Bertin, a încercat în anul 1911 să găsească în Japonia un nou teritoriu de evanghelizare, dar a trebuit să plece în Morocco, SUA. Insă inima lui era prea legată de Japonia, ca să se poată acomoda în altă parte. La data de 8 decembrie 1921 se întoarce însoțit de un părinte canadian. Episcopul de Nagasaki îi trimite pe amândoi la Kagoshima, în sudul insulei Kyushu. Aici activau mai mulți părinți franciscani canadieni, până când cu un decret al SCPF este înființată prefectura de Kagoshima și încredințată spre păstorire franciscanilor canadieni. Aproape toată populația catolică de aici locuia pe insula Amami-Oshima. Urmând îndeaproape munca înaintașilor, misionarii consolidează parohiile dinainte și înființează altele noi în Kagoshima (Kaseda și Kajiki), în districtul Kumage, în Izumimachi, Nichinomoto, Noma și Tanowaki. După o întrerupere de 17 ani, ei reiau activitatea în Okinawa, trimițându-l în 1930 pe preotul Max Schiller, urmat de M. Charette, care înființează parohia Sf. Tereza a Pruncului Isus în Naha. Insă această misiune a fost distrusă în timpul războiului din Pacific (1941-1943).

După incidentul din Manciuria din 1931, doi ani mai târziu, părinții franciscani trebuie să părăsească insulele, încredințând comunitățile puținilor preoți japonezi existenți. Ei vor forma o nouă parohie la Denenchofu, în Tokyo. In anul 1936, Sfântul Scaun

încredințează întreaga prefectură apostolică grijii pastorale a autohtonilor. În anul 1940 erau aici 4692 creștini catolici.

7. *Dieceza de Nagasaki* (încredință clerului local în 1927)

De la restaurarea catolicismului în secolul al XIX-lea, inima acestuia a fost la Nagasaki, care în anul 1904 avea de trei ori mai mulți catolici decât în tot restul țării. Creștinismul de aici este alimentat de sângele atâtor martiri, iar acestora li se aduagă bravii misionari și creștinii cândva ascunși de la Urakami. Frumoasa biserică a lui Petitjean de la Oura, catedrala de la Urakami dedicată Sf. Fecioare Maria, construită de cei 8000 de catolici, săraci material dar bogați în credință. Ea a fost sfințită în anul 1915 și pe băncile ei puteau să se așeze 6000 de persoane. In anul 1927, dieceza de Nagasaki avea 63.698 credincioși din totalul de 97.581 câți erau în întreaga Japonie, și 149 de biserici și capele. Papii Benedict al XV-lea și Pius al XI-lea au insistat ca structurile mai solide, mai mature ale bisericilor locale să fie încredințate clerului local, autohton. Incununarea activității misionarilor a constat în consolidarea ierarhiei catolice în țări necatolice. In Japonia, deocamdată doar Nagasaki era deja destul de puternică pentru a duce mai departe ceea ce reușiseră să facă misionarii străini. Pe 6 iulie 1927, SCPF a limitat dieceza de Nagasaki în prefectura cu același nume, iar Ianuarius Hayasaka Kyunosuke este numit primul ei episcop autohton, de fapt, nu doar de aici, ci din întreaga țară. Intr-o populație de mai mult de un milion de locuitori, catolicii erau 53.643. Cei 34 de preoți autohtoni, având 78 de biserici și capele, vor fi responsabilii spirituali ai acestor credincioși. Un mare număr al credincioșilor locuiau în insulele Goto, deci destul de greu de ajuns la ei. Fiecare preot din aceste insule avea în grijă cinci sau șase parohii. Așadar, activitatea pastorală a autohtonilor se anunța destul de grea.

8. *Dieceza de Fukuoka* (16 iulie, 1927)

Misionarii MEP au cedat cu largă inimă această perlă a activității lor preoților locali în anul 1927, când a fost înființată, îndreptându-și atenția spre alte teritorii ale acestei părți sudice a Japoniei. Episcopul însă, a fost din MEP. Noua episcopie cuprindea prefecturile de Fukuoka, Saga, Oita, Miyazaki și Kumamoto. In nordul prefecturii

Fukuoka se formează noi centre industriale, Tobata, Wakamatsu, Yahata şi Moji, iar în ele ajung numeroşi creştini din Nagasaki. Prezenţa acestora i-a determinat pe misionarii MEP să construiască aici biserici şi să înfiinţeze parohii.

Trapiştii, a căror vocaţie este aceea de a asista pe misionarii activi prin rugăciune, contemplaţie şi mortificaţie, au promis sprijin misionarilor din dieceza de Fukuoka, în special neobositului misionar MEP F.X. Bertrand. Mănăstirea lor din Tobetsu (Hokkaido) planificase o nouă fundaţie în prefectura de Fukuoka, la Shindenbaru. Primul război mondial a întârziat acest proiect, putând fi realizat după 1927. Dom Gerard, superiorul noii mănăstiri, soseşte aici cu un grup de călugări, şi revendică pentru mănăstire şi toate teritoriile pe care aceasta le avea în împrejurimi. Imitându-i pe trapiştii care au venit aici, creştinii din foarte populatele zone ale insulelor Goto, emigrează în masă din zonele lor şi vin la Shindenbaru. Părintele Bertrand, i-a grupat în jurul unei capele pe care o construise chiar în umbra mănăstirii, adică pe teritoriile acesteia. In felul acesta ia fiinţă o nouă parohie dedicată Sf. Tereza a Pruncului Isus.

Pe teritoriile diecezei se găseau şi trei grupuri de cripto-creştini şi care vor fi incluşi în dieceză. Primul grup era la Imamura, în Tachiarai. Credinţa acestora, izolaţi de cei din Nagasaki şi înconjuraţi din toate părţile de păgâni, s-a păstrat totuşi şi va fi apoi susţinută şi purificată de misionari. Mai mult, atât de exemplară a devenit viaţa lor încât Imamura a devenit focarul vocaţiilor clericale pentru noua dieceză; de aici proveneau 26 de seminarişti care se pregăteau să devină preoţi în seminarul de la Fukuoka. Un al doilea grup de creştini ascunşi se formase în două parohii din Amakusa, iar un al treilea grup în parohia din Madarashima, unde misionarul Joseph Brenton MEP şi-a consumat lungul său apostolat misionar de 58 de ani. In anul 1928 dieceza avea 7.450 catolici şi 23 biserici şi capele.

Dinamismul misionarilor MEP se reflectă şi în adaptarea rapidă şi eficientă la exigenţele unui nou tip de apostolat în oraşele industrializate din nordul insulei Kyushu. Sub conducerea înţeleaptă şi vigilentă a episcopului Breton sunt înfiinţate noi parohii, cu un apostolat adaptat noilor situaţii muncitoreşti. Din statisticile diecezei reiese că în anul 1940, aceasta avea 10.927 catolici şi 40 de biserici. Numărul botezurilor adulţilor creşte, de la 129 pe an în anul 1928 la 1255 pe an, în anul 1940, şi aceasta în pofida exacerbărilor venite din partea unui extremism naţionalistic.

9. *Prefectura apostolică de Miyazaki* (28 ianuarie, 1935)

Cele mai bune forțe ale misionarilor MEP erau concentrate în zona industrială de Fukuoka. Doi dintre aceștia, care aveau în grijă trei parohii (Oita, Nakatsu și Miyazaki), vor fi ajutați începând cu anul 1926 de nouă misionari salezieni italieni, sub conducerea lui Vincenzo Cimatti[12]. Anul următor, salezienii preiau conducerea celor trei parohii care aveau 300 de credincioși. Cele două districte de Oita și Miyazaki sunt separate de dieceza de Fukuoka în anul 1928 și formate ca o misiune aparte avându-l pe Cimatti ca superior. Activitatea salezienilor, cu specificul lor italian, adică bucurie debordandă, deschidere totală spre oricine, indiferent dacă este creștin sau nu, face în așa fel ca de la 300 de creștini câți erau în 1927 să se ajungă la 1246 în 1935. Sunt înființate alte patru misiuni cu multe realizări în domeniul caritativ, al educației, al presei sau al artei religioase. In anul 1935, Sfântul Scaun ridică misiunea la gradul de Prefectură Apostolică. Cinci ani mai târziu, ea avea 1602 credincioși.

10. *Dieceza de Hakodate-Sendai* (încredințată dominicanilor; 1 septembrie, 1931)

Imensa dieceză de Hakodate, ruptă din teritoriile Prefecturii Apostolice de Niigata (1912) și Sapporo (1915), era prea vastă pentru cei 15 misionari MEP, care au pus trupul și sufletul lor aici, în activitatea pastorală. In anul 1928, doi dintre cei mai bravi misionari, J. Hayasaka Kyunosuke și A. Chambon au fost aleși pentru a fi episcopi de Nagasaki și respectiv arhiepiscop de Tokyo. Această dublă lipsă nu a putut fi înlocuită imediat de către MEP, dar a intervenit Sfântul Scaun, care a încredințat teritoriul diecezei grijii părinților domincani canadieni, din provincia de Montreal. In 1928 sosesc primii doi dominicani, iar la 1 septembrie 1931 misionarii MEP se retrag, nu fără regret, dintr-un teritoriu în care credința și spiritul lor de sacrificiu au fost mereu unite.

Dominicanii, cu o îndelungată experiență cu lumea intelectuală, și-au început activitatea apostolică în Sendai, predicând idealurile creștine studenților de la

[12]BOSCO, T., *Don Cimatti, il don Bosco del Giappone*, ELLEDICI, Torino 2009. Intreaga corespondență a lui Don Cimatti se găsește și în internet: http://sdl.sdb.org/cgi-bin/library în colecția Cimatti.

universitatea de aici. Unii preoți au fost invitați să țină prelegeri la facultatea de Literatură. Din cauza poziției centrale, orașul a fost ales ca reședință a episcopului, și la fel vor proceda și succesorii. Din acest motiv, Sfântul Scaun a transferat reședința de la Hakodate la Sendai și a schimbat și numele diecezei. La consacrarea noului episcop, Lemieux, în anul 1935, delegatul apostolic, Paul Marella, a ținut un discurs în care a trasat un adevărat program al apostolatului de aici: ”Prezența misionarilor într-o țară nu trebuie prelungită mai mult decât este necesar. Ei stabilesc bazele structurii spirituale, cu care ei anticipează încununarea, împlinirea acestei structuri; apoi ei lasă Japonia, pentru ca biserica japoneză să poată exista”[13].

11. *Arhidieceza de Tokyo* (încredințată clerului local în 9 noiembrie, 1937)

După doi ani de la mesajul delegatului apostolic Marella din anul 1935, misionarii MEP renunță la cea mai importantă floare a activității lor, după Nagasaki, și o încredințează celor 15 preoți locali. Erau 10.681 credincioși. Mons. Peter Doi Tatsuo, a fost numit arhiepiscop de Tokyo la 2 decembrie 1937, urmându-i mons. Chambon.

Deși era a doua zonă ca număr al credincioșilor, progresul catolicismului aici a fost destul de lent între 1890 și 1918; aceasta pentru că teritoriul a suferit împărțiri majore prin înființarea prefecturilor apostolice de Niigata și Nagoya; la care, menționăm cutremurul din 1923 care a distrus toate bisericile din oraș, cu excepția celei din Sekiguchi. Cu toate acestea, ridicarea din propriile ruine și voința de nezdruncinat a misionarilor au făcut ca numărul credincioșilor să crească în scurt timp. In orașul Tokyo au fost înființate opt noi parohii și altele două în teritoriul prefecturii. Prima este parohia din Kitami, a cărei biserică a fost construită în anul 1931 de către un păgân bogat și încredințată preotului Laurent Toda. A doua este în parohia de Kiyose, unde preotul MEP Placide Maurand este primul paroh începând cu anul 1936.

12. *Dieceza de Yokohama* (9 noiembrie, 1937)

Mons. Chambon, după vacantarea scaunului arhiepiscopal de Tokyo, a fost ales pentru noua dieceză de Yokohama. Aceasta păstrează tot vechiul teritoriu al arhidiecezei, cu

[13]HECKEN, J., *The Catholic Church in Japan since 1859*, Tokyo 1963, p 75.

excepția prefecturilor de Tokyo și Chiba. In primele decenii de existență, noua dieceză se îmbogățește cu mai multe parohii. In orașul Yokohama, preotul A. Pettier MEP transportă din altă parte biserica construită de un înaintaș al său, dar aceasta este distrusă de cutremurul din 1923. Din dărâmături se salvează ca prin minune pr. Lemoine, și construiește zece ani mai târziu o altă biserică dedicată Inimii Preasfinte a lui Isus, care devine apoi catedrală în anul 1939. Biserica din Wakaba-cho, distrusă și aceasta de cutremur, este reconstruită șase ani mai târziu. Prin zelul preotului E. Caloin MEP, comunitatea crește atât de mult încât în anul 1931 este împărțită și se formează noua parohie de la Koyasu sau Irie-machi, a cărei biserică este dedicată Sf. Tereza a Pruncului Isus. In anul 1938, o altă parte din Wakaba-cho formează parohia de Hodogaya.

In prefecturile noii dieceze, Kanagawa, Shizuoka, Yamanashi, Nagano, Ibaraki, Gumma, Saitama și Tochigi, activitatea misionarilor MEP nu s-a limitat doar în aceste teritorii, dar, ca adevărați misionari, au mers și spre alte localități: Kamakura în 1915, Katase în 1937, Karuizawa în 1934. Noua dieceză care avea 5.135 credincioși era mult prea extinsă pentru cei 36 de misionari, așa că se intrevedea necesitatea unei noi împărțiri.

13. *Prefectura Apostolică de Urawa* (5 iunie, 1939)

Aceasta se formează prin trecerea în jurisdicția ei a prefecturilor Gumma, Tochigi, Ibaraki și parte din Saitama. In total, în aceste teritorii erau 1192 catolici. Mons. A. Leblanc OFM este numit prefect apostolic, iar la 5 ianuarie 1939, noua prefectură este cedată părinților franciscani canadieni, care părăsiseră prefectura apostolică de Kagoshima.

14. *Dieceza de Osaka* (din 1904)

Deși teritoriul acestea fusese deja divizat de trei ori (1904, 1912, 1925), ea rămânea una din cele mai extinse din Japonia, cuprinzând prefecturile de Osaka, Hyogo, Kyoto, Shiga, Nara, Mie și Wakayama. Parohia de Uchiawaji din populatul oraș Osaka a fost împărțită de preotul Sylvain Bousquet MEP, formându-se noua parohie de Osaka-Kitano, iar templul budist Fudo este transformat în capela noii parohii. Aici vor fi

botezați mulți catcumeni, între care și un descendent al lui daimyo Ukita.

In anul 1931, trei misionari din dieceza de Hakodate sunt transferați aici, iar episcopul îi încredințează unuia dintre ei misiunea de a înființa o nouă parohie, a cincea în Osaka, în care, anual, numărul catolicilor creștea cu aprox. 50 de persoane. In sudul orașului, la Tanabe, un misionar MEP înființează a șasea parohie, cu biserica dedicată Sf. Tereza a Pruncului Isus. Despre această comunitate, fondatorul ei, părintele P. Bec scria că se caracterizează prin spiritul familial. Creștinii sunt foarte uniți, ajutându-se între ei într-un spirit caritabil. Misionarul mulțumește patroanei, Sf. Tereza, pentru ploaia de haruri revărsată asupra parohiei[14]. Un fapt senzațional îl reprezintă descoperirea în Sendaiji unor vechi catolici în anul 1923, ceea ce ne arată, ca și la Nagasaki, cât de adânc a pătruns mesajul creștin în mulți japonezi, care au rămas creștini, în acest caz peste trei sute de ani, fără niciun preot. Pentru a facilita întoarcerea acestora în biserica oficială, preotul Birraux le construiește o capelă în Sendaiji, dedicată Sf. Fecioare Maria a Zăpezii. Dar numărul acestora nu va depăși 40 de suflete în anul 1941.

In prefectura de Osaka este înființată o altă parohie la Sakai, în anul 1924, de către preotul J. Cettour, care plecase de la Yamaguchi după înființarea Vicariatului Apostolic de Hiroshima. Preotul P. Marmonier MEP va pune bazele unei noi parohii la Kori, pe un deal acoperit de cireși. Succesorul Hervé va termina lucrările la biserică, dar în 1939 va pleca la Toyonaka.

Comunitățile creștine cresc și în celelalte prefecturi ale diecezei, în special în Hyogo. Principala parohie este cea de la Shukugawa, înființată de părintele Bousquet MEP, și pe care o dedică Sf. Tereza a Pruncului Isus. Misionarul traduce în japoneză scrierile acestei sfinte, atât de venerate de creștinii japonezi.

Marele centru industrial Amagasaki este explorat de preotul A. Bergès, înlocuit de un alt misionar MEP, părintele Deruy, care construiește aici o biserică, consacrată în anul 1937. In apropiere de Sumiyosi (Kobe) se formează o altă comunitate creștină, dar o indundație din 1939 îngroapă întregul cartier în noroi și pietre. Misionarul H. Mora, însă, reușește să-i mobilizeze pe ceilalți misionari, și totul se reia de la capăt. La vest

[14]HECKEN, J., *The Catholic Church in Japan since 1859*, Tokyo 1963, p 78.

de Kobe, preotul Jupillat MEP pusese bazele unei biserici în Takatori, în anul 1925, terminată doi ani mai târziu. Mai la vest, în regiunea Harima, preotul Isidore Charron MEP, începe construirea unei capele la Naba, ajutat fiind de 150 catolici sosiți în anul 1919 de la Nagasaki. In prefectura de Kyoto, preotul J. Castanier este trimis în anul 1908 la Maizuru, care promitea să devină un oraş datorită construirii marelui port naval de aici. El reuşeşte să se integreze în noul context şi să înceapă alcătuirea unei comnități catolice pe baze solide, de perspectivă. In orașul Kyoto, un misionar MEP înființează un al doilea centru catolic în anul 1907 la Nishijin, în partea vestică a orașului, într-un fost restaurant. După ce își schimbă de cinci ori locul de cult, misionarii se stabilesc, în sfârşit, pe actuala locație. Din anul 1927, în orașul Nara preotul Villion îşi încheie activitatea misionară. Dând curs dorinței municipalității de a păstra în fosta capitală imperială stilul arhitectonic japonez, biserica este construită în stilul clădirilor de aici din secolul al VIII-lea. Ea a fost consacrată la 26 decembrie, 1932, cu câteva luni înainte de moartea fondatorului ei.

15. *Prefectura Apostolică de Kyoto* (17 decembrie, 1937)

După un lung schimb de scrisori între Roma, episcopul J. Castanier de Osaka şi preotul J. Walsh, fondatorul societății misionare Maryknoll, preotul Patrick J. Byrne este aprobat la 12 iulie 1934 ca şi superior al unui grup de tineri misionari, care îl precedaseră în Japonia şi acum învățau limba japoneză la Tokyo. Episcopul Castanier, sub jurisdicția căruia ei îşi începuseră activitatea misionară, le-a acordat acestora prefectura Shiga, unde misionarii MEP formaseră două grupuri de catolici, unul la Otsu şi un altul la Hikone. Noilor veniți, episcopul le promite una din cele două parohii din Kyoto. La 17 decembrie 1937, Sfântul Scaun înființează Prefectura Apostolică de Kyoto şi o încredințează misionarilor Maryknoll. Teritoriul acestei noi prefecturi cuprindea prefectura Shiga şi orașul Kyoto. Insă mons. Byrne, ale cărui rezerve în misionari şi resurse materiale erau foarte mari, a considerat ca fiind prea mică această prefectură şi incapabilă să absoarbă toată energia misionarilor săi. De aceea îi cere episcopului Castanier un teritoriu mai mare, cerere ce i se îndeplineşte în anul 1939, când primeşte şi prefecturile de Mie şi Nara. Dieceza de Osaka rămâne cu şapte districte ale prefecturii de Kyoto. In anul 1940, în prefectura apostolică de Kyoto

erau 1.896 catolici.

16. *Prefectura Apostolică de Karafuto* (31 mai, 1938)

Inainte de războiul din anii 1904-1905, insula Sahalin reprezenta un penitenciar rusesc. Din anul 1905, partea sudică a insulei, de la paralela de 50 0 nord, devine teritoriu japonez. Arhiepiscopul de Mohilev, a cărui jurisdicţie se extindea pentru întreaga Siberie, era şi liderul spiritual al acestei insule. El îi acordă unui misionar, preotul U. Faurie, jurisdicţia necesară de a activa în această zonă. Partea japoneză a insulei este anexată diecezei de Hakodate în anul 1911, iar din 1915 este inclusă în prefectura apostolică de Sapporo. Preotul Faurie cumpără un teren în oraşul Korsakoff (redenumit Otomari) şi obţine concesionarea unui alt teren în apropiere de Vladimirofka (Toyohara), capitala insulei. Alţi misionari continuă activitatea lui, iar din 1932, intreg acest teritoriu este încredinţat fraţilor franciscani din provincia poloneză a Neprihănitei Fecioare Maria, devenind astfel o misiune independentă. In acest timp, aici erau deja trei parohii formate de misionarii franciscani: Toyohara, Otomari şi Maoka, cu 438 catolici. Această misiune grea din cauza climei şi a supravegherii deosebite din partea poliţiei, a fost totuşi ridicată la gradul de Prefectură Apostolică la 31 mai, 1938, iar mons. Felix Hermann OFM numit prefect apostolic. Cinci preoţi se îngrijeau de cei 582 creştini, împărţiţi în trei parohii şi alte cinci comunităţi mici.

1939-1962: O nouă etapă

1938-1941

Progresul bisericii japoneze este lent şi are nevoie de a găsi o linie comună pentru întreaga ţară. In 1940 erau 119.224 catolici care trăiau într-o perioadă de criză politică determinată mai ales de conflictul cu China. Din punct de vedere religios, şintoismul capătă o nouă vigoare după 1868, datorită mişcărilor naţionaliste. După războiul din 1905, în cadrul acestei orientări este publicată o broşură cu titlul ”Naţiunea noastră şi religia creştină”. In acest text, ”spiritul japonez” (yamato damashii) este opus

creştinismului, ceea ce duce spre o concluzie: A încerca să conciliezi creştinismul cu spiritul naţional reprezintă o tentativă imposibilă. Aceasta ar însemna distrugerea spiritului japonez. Dacă Japonia devine creştină, aceasta înseamnă sfârşitul spiritului japonez. Apărătorii şintoişti ai acestei orientări origanizează întruniri în marile oraşe ale ţării. Intr-una din ele, la Tokyo, la 4 mai 1907, se afirmă că ”preoţii şintoişti sunt singurii miniştri ai cultului, în totală concordanţă cu cerinţele Rescriptului Imperial al Educaţiei”. La un congres din Kyoto, din iunie acelaşi an, membrii au afirmat că de când Sintoismul a fost marea religie a imperiului şi suma tradiţiilor şi învăţăturilor înaintaşilor, a fost de datoria şintoiştilor să răspândească ideile mişcării naţionaliste, şi să acţioneze în această direcţie pentru măreţia ţării. Unele grupuri guvernamentale erau de acord cu această orientare, şi doreau să controleze orice manifestare religioasă. La acest control, guvernul renunţase cu articolul 28 al Constituţiei, dar pe care il favoriza rescriptul imperial al educaţiei. Acest control era limitat la acele şcoli unde spiritul japonez era din plin în programele şcolare şi unde orice altă învăţătură religioasă era interzisă. Toţi elevii şi studenţii acestor şcoli erau obligaţi să aducă omagiu efigiei împăratului şi eroilor naţionali în timpul vizitelor obligatorii la sanctuarele şintoiste. Incepând cu incidentul din Manciuria (18 septembrie, 1931) militarismul tinde să devină totalitarism. Sintoismul se identifică cu pământul patriei japoneze, iar orice act de reverenţă la templu este considerat un act de patriotism.

Pentru creştini, catolici sau protestanţi, această situaţie provoca crize de conştiinţă. Pe de o parte, creştinii japonezi erau mândri în a-şi afirma dragostea lor pentru patria natală, dar pe de altă parte, ei considerau actele de cult de la templele şintoiste, recerute ca probă a patriotismului lor, incompatibile cu religia lor. Ce înseamnă pentru ei aceste acte de cult dacă nu o reală apostazie, ca şi cea la care au fost constrânşi înaintaşii lor, şi contra căreia ei au ales exilul sau chiar moartea? Era necesară o ajustare a acestei orientări şintoiste. Autorităţile catolice vor găsi o soluţie prin care catolicilor li se permite să ia parte fără scrupule la aceste ceremonii patriotice.

Totuşi, mai ales după incidentul cu China din anul 1937, guvernul dorea o consolidare şi mai mare a unităţii naţionale, ceea ce însemna un control mai riguros al tuturor religiilor, iar puterea pe care ele o reprezentau să fie controlată şi supusă autorităţilor

publice nipone. In întrunirile Ministerului Educației a fost pregătită o lege pentru asociațiile religioase, promulgată la 23 martie 1939. Aceasta, împreună cu Decretul Inregistrării Religioase din anul următor, au făcut din Stat capul Asociațiilor Religioase. Acesta îi conferea ministrului educației, şi sub autoritatea lui, guvernatorilor prefecturilor şi autorităților locale, dreptul de a inspecta şi de a controla doctrina şi personalul tuturor asociațiilor religioase. Fiecare asociație religioasă trebuia să aibă un şef, ”Kyodan-Torisha”, în responsabilitatea căruia trecea toată asociația, a cărui alegere trebuia confirmată de un oficial al statului, şi care, la fel, nu putea renunța la funcție, fără aprobarea statului.

Controlul asupra tuturor grupurilor religioase intră în vigoare din luna septembrie, 1940. Atmosfera creată de acest control i-a făcut pe responsabilii unităților bisericești catolice care nu erau japonezi să înțeleagă că de acum înainte le este imposibilă exercitarea mandatului lor. Pentru a preveni orice dificultate cu statul, imediat şi în unanimitate ei prezintă Sfântului Scaun demisia din funcție, iar acesta o acceptă şi numeşte imediat în funcțiile lor clerici japonezi. La fel au procedat toți cei care conduceau şcoli catolice, cedând imediat postul lor preoților sau călugărilor japonezi. Au fost propuse şi alte măsuri: călugărițele care predau în şcoli să se îmbrace în veşminte civile, însă autoritățile bisericești japoneze au considerat acest lucru inacceptabil şi au refuzat să aplice o astfel de dispoziție. La fel, au rezistat cererii Ministrului Educației de a purifica cărțile de rugăciuni de anumite formulări. Ministrul a cerut apoi ca Biserica Catolică din Japonia să fie eliberată de orice autoritate morală dinafară, adică să o separe de Pontiful Roman. In fața acestei cereri, toți conducătorii bisericești, reprezentați de episcopul de Osaka Paul Taguchi Yoshigoro, iar catolicii laici reprezentați de amiralul Stefan Yamamoto Shinjiro, au declarat ministrului educației că o astfel de separare afectează integritatea credinței lor, iar pentru credința lor ei sunt dispuși să accepte martiriul decât să execute un ordin ilegitim.

Această neaşteptată poziție a catolicilor l-a făcut pe ministru să renunțe la o nouă propunere de interferență şi control. Biserica Catolică de aici nu va mai fi constrânsă sau molestată din cauza ataşamentului ei față de Sfântul Părinte Papa. Insă rămâne o întrebare neliniştitoare: Biserica va fi recunoscută de Stat ca o religie autorizată, sau este destinată dispariției? Din fericire, la data de 3 mai 1941, Ministrul Educației

acordă bisericii aprobarea legală ”Corporația religioasă catolică”, cunoscută de acum înainte ca ”Nippon Tenshu Kokyo Kyodan” (Asociația Bisericii Catolice din Japonia). Intreaga responsabilitate a Bisericii din Japonia cade pe umerii clerului japonez, reprezentat de Kyodan-Torisha, mons. Peter Doi Tatsuo, acceptat de guvern în anul 1941.

Biserica este recunoscută în mod oficial, dar rămânea o gravă problemă, şi anume aceea a apostolatului printre necreştini. Se observă imediat o scădere a numărului catecumenilor, iar unii neofiți se depărtează de comnitățile catolice. La fel, este controlată îndeaproape activitatea misionarilor străini, pe când preoții japonezi se pot deplasa oriunde fără dificultate.

1941-1945

In anii 1940-1941, cabinetul guvernamental profesa credința în divinitatea împăratului şi în caracterul sacru al structurilor naționale, pentru ca astfel întregul popor să fie marcat de un patriotism fără limite. Incepând cu atacul de la Pearl Harbor din anul 1941, toate forțele japoneze, inclusiv organizațiile religioase, trebuie să se înroleze pentru un singur scop național: victoria. Aceste forțe au fost unite în ”asociația religioasă patriotică a Japoniei în timp de război”, condusă de ministrul educației, dar în care catolicii nu erau reprezentați. Biserica se vedea sărăcită grav prin pierderea unei bune părți a ierarhiei ei care fusese compusă din clerici străini. Se adăuga apoi repatrierea multor preoți străini, ca şi mobilizarea preoților autohtoni. In ziua declarării intrării Japoniei în război, 8 decembrie 1941, toți misionarii englezi şi americani s-au unit în diferite centre şi apoi s-au repatriat în grabă. Mai târziu, chiar dacă s-a văzut clar care este soarta războiului pentru japonezi, mulți preoți străini au fost încarcerați, iar unii au murit, victime ale fidelității lor față de Biserică. Alții au fost închişi în câmpuri de concentrare şi constrânşi astfel să nu-şi poată desfăşura misiunea lor evanghelizatoare. Preoții japonezi, majoritatea tineri, erau înregimentați în armată. Ordinarii ai diecezelor, seminariști ai seminariilor majore, călugări trapiști, toți sunt constrânşi să-şi părăsească misiunea şi locul lor şi să devină soldați. Biserica catolică suferea din plin rigorile războiului. La acestea, se adaugă gravele pierderi materiale. Cu excepția prefecturii apostolice de Niigata, toate celelalte structuri catolice au suferit

daune majore în timpul bombardamentelor: biserici, conventuri, şcoli, reşedinţe, edificii tipografice şi sociale au fost distruse. Alături de daunele materiale, sunt cei 13.097 catolici morţi în război, dintre care 15 preoţi. In anul 1940, Japonia avea 119.224 catolici, iar în anl 1946, 108.324. De apreciat este faptul că dacă pierderile materiale sau umane au fost foarte mari, graţie vigilenţei şi fermităţii conducătorilor bisericeşti, credinţa şi morala catolică au rămas nealterate.

1945-1962

La data de 15 august 1945, împăratul Hirohito anunţa poporul că a decis să pună capăt războiului şi că accceptă condiţiile Declaraţiei de la Postdam. Mesajul are pentru catolici o importanţă foarte mare. Japonia este constrânsă să recunoască patru mari libertăţi, a doua fiind absoluta libertate în materie de religie. In luna octombrie este eliberat ultimul încarcerat pe motive religioase. In noiembrie este abolită legea din 1939 referitoare la asociaţiile religioase. In luna următoare este abolit cultul oficial şintoist ca şi rescriptul despre educaţie. La sfârşitul acestei luni este promulgată o nouă ordonanţă referitoare la asociaţiile religioase şi la activităţile confesionale. Asociaţiile nu mai au nevoie de o recunoaştere a guvernului pentru a obţine un statut legal. Pe 1 ianuarie, anul următor, împăratul declară ca falsă descendenţa lui din divinitate şi înzestrat cu puteri divine. In luna noiembrie este publicată noua Constituţie, care în articolul XX garantează absoluta şi completa libertate religioasă.

In acest nou climat, catolicismul poate să-şi ia un nou avânt, mai ales printre tinerii care, uitând ororile şi înfrângerea din război, pot să-şi trăiască liber aspiraţiile lor religioase. Se constată o creştere a numărului catecumenilor. Misionarii predică Evanghelia liber, oriunde, chiar şi în acele locuri unde budiştii aduseseră multe prejudicii creştinilor. Insă îndelunga şi matura cunoaştere a spiritului poporului japonez din partea misionarilor îi face să-şi păstreze realismul şi să constate că, de fapt, cei mai mulţi cetăţeni trăiau într-o mare indiferenţă religioasă. Sau alţii vedeau în catolicism nu atât doctrina şi exigenţele sale morale, cât mai mult un exponent al ideii de libertate şi democraţie. Si nici nu putea fi altfel într-o ţară care nu a avut niciodată o idee exactă a ceea ce înseamnă religia catolică. Dar tocmai datorită acestui aspect este posibilă predicarea Evangheliei în Japonia. Acum se găseau în ţară 151 preoţi japonezi

demobilizați și 253 de misionari, toți dispuși să se angajeze din plin în biserica care trăia timpuri noi. Ierarhii bisericii se adună la data de 28 noiembrie la universitatea catolică iezuită Sophia din Tokyo pentru a analiza starea actuală a bisericii și direcția în care trebuie mers.

La începutul anului următor este stabilit un comitet de reabilitare a bisericii catolice, care se adresează SUA și Australiei, cerând ajutor pentru refacerea sau construirea bisericilor și pentru a tipări carți religioase. Inițiative asemănătoare au fost trimise în toată lumea, cerând sprijinul și colaborarea instituțiilor călugărești sau misionare. Din multe locuri sosesc ajutoare pentru reconstruirea bisericilor sau pentru tipărituri religioase. Sosesc și 14 preoți din Australia pentru a sprijini biserica japoneză pe o perioadă de cinci ani. Zece institute călugărești din Europa și USA trimit misionari în Japonia în anul 1948. Un an mai târziu, când guvernul comunist chinez începe să-i alunge pe misionarii catolici, un mare număr dintre aceștia, mai ales franciscani, vin în Japonia. Institutele călugărești ajută biserica japoneză nu numai cu personal, dar și cu importante contribuții financiare.

Insă sosirea atâtor misionari străini crează și dificultăți, mai ales de ordin administrativ. Conform legii din anul 1940, în fruntea tuturor structurilor bisericești erau clerici japonezi, diecezani. Dar acum trebuia găsit un nou modus vivendi al diecezanilor împreună cu călugării. Mons. Chambon, misionar MEP, mai înainte episcop de Yokohama și superior al misionarilor societății sale, a pregătit pentru misionarii lui un statut de colaborare cu preoții diecezani, statut care va fi acceptat de delegatul apostolic Marella. Fiecare institut călugăresc trebuie să-și stablească relațiile cu episcopul local printr-un acord bilateral. Toți călugării și misionarii primesc jurisdicția de la episcop, însă rămân în continuare sub conducerea superiorilor lor, care trebuie să le asigure și cele necesare vieții. Misionarii MEP au fost primii care au semnat cu episcopul de Yokohama un astfel de contract în anul 1947. Ceilalți misionari sau celelalte institute călugărești vor semna contracte similare cu respectivii ordinarii pe teritoriul cărora își desfășoară activitatea.

Cu ocazia aniversării a 400 de ani de la sosirea în Japonia a sf. Francisc Xaveriu, celebrată între 9 mai-12 iunie 1949, se celebrează de fapt inaugurarea unei noi etape de activitate. Evenimentul a fost trăit întens în toată țara. O procesiune triumfală cu

relicviile sfinților martiri pornește de la Nagasaki, prin 14 orașe, spre Tokyo-Nikko. A fost o trăire a triumfului unei biserici atât de greu încercate și atât de eroice în multe din momentele existenței ei.

Structura contemporană a bisericii japoneze[15]

Cele 16 dieceze ale Japoniei

Provincia de Nagasaki

Arhidieceza de Nagasaki, Diecezele de: Fukuoka Kagoshima, Naha și Oita.

Provincia de Osaka

Arhidieceza de Osaka, Diecezele de: Hiroshima, Kyoto, Nagoya și Takamatsu

Provincia de Tokyo

Arhidieceza de Tokyo, Diecezele de: Niigata, Saitama, Sapporo, Sendai și Yokohama

1. *Arhidieceza de Tokyo*

   In anul 1846, Sfântul Scaun a încredințat misionarilor MEP spre evanghelizare Vicariatul Apostolic al Japoniei. Insă, din cauza proscrierii creștinismului aici, ei nu au putut ajuge atunci în Japonia. Mai târziu, în 1858, când se deschid pentru străini porturile orașelor Nagasaki, Yokohama, Hakodate și altele mai mici, intră pe pământ japonez și primul misionar MEP. La 22 mai 1876, Vicariatul Apostolic de aici se împarte în două, în cel de nord și cel de sud. Cel de nord, cu centrul la Yokohama, are în jurisdicție regiunile Chubu, Kanto, Ou și Hokkaido. In anul 1891, vicariatul de nord se împarte în două dieceze, cea de Tokyo și cea de Hakodate, Tokyo devenind arhidieceză. Arhiepiscopul P. Osouf MEP devine primul ordinariu al arhidiecezei. In jurisdicția lui intrau șapte

[15]Informații statistice despre biserica catolică japoneză din prezent se găsesc într-un volum de 232 pagini publicat în anul 1996 de Secretariatul General al Conferinței Episcopilor Catolici din Japonia: *The Catholic Church in Japan. Present structure and activities*, Tokyo 1996. Informații mai actualizate, dar doar în limba japoneză, se găsesc într-un volum similar publicat în anul 2012, de care m-am servit cu ajutorul unui japonez cunoscător și de limbă engleză și italiană.

prefecturi în regiunea Kanto și nouă prefecturi în regiunea Chubu. In 1912, când se înființează Prefectura Apostolică de Niigata, prefecturile de Toyama, Ishikawa și Fukui se despart de arhidieceză și trec la noua prefectură. Același lucru se întâmplă în 1922, când prefecturile de Aichi și Gifu trec la Prefectura Apostolică de Nagoya și sunt încredințate misionarilor SVD. Un pas înainte în consolidarea arhiepiscopiei are loc în anul 1937, când clerul local preia munca de până acum a misionarilor MEP, și tot acum, cu excepția prefecturilor de Tokyo și Chiba, celelalte care mai rămăseseră trec la dieceza de Yokohama. Acum este numit și primul arhiepiscop autohton, T. Doi.

In anul 1941, din 21 de biserici, 14 erau distruse. Inainte de război, avea 25 preoți japonezi, 56 preoți străini, 178 călugări și 228 de călugărițe. După război, în anul 1946 erau aici doar 8.455 catolici. In anul 1963, numărul acestora urcă la 47.383. Acum sunt 59 preoți japonezi diecezani, 65 de preoți japonezi călugări, 268 de preoți străini, 199 călugări, 1087 călugărițe cu 472 novice și aspirante. Numărul parohiilor a ajuns la 66.

In anul 1960, arhiepiscopui Doi este creat cardinal, fiind primul din Japonia. El moare zece ani mai târziu, și-i urmează ca arhiepiscop Seiichi Shirayanagi, cardinal, decedat în anul 2000. Actualul arhiepiscop este Peter Takeo Okada, care la scurt timp după numire a inițiat un plan de restructurare a parohiilor pentru o mai bună activitate pastorală, adaptată circumstanțelor și cerințelor prezentului.

In anul 2012, arhidieceza avea 75 de parohii cu 96.146 credincioși, fiind cea mai mare din țară, ca număr al catolicilor[16].

2. *Dieceza de Saitama*

Prefectura apostolică de Urawa a fost înființată în anul 1939 și cuprindea

[16]Datele statistice despre Biserica Catolică din Japonia pentru anul 2012 sunt luate din *Biserica Catolică din Japonia (*ediția în limba japoneză), Tokyo 2012. Precizez că aceste date, care sunt cele oficiale tipărite ale bisericii catolice de aici, nu concordă cu alte date statistice prezente chiar pe siturile episcopiilor catolice japoneze. Am considerat că de referință sunt datele publicate în statistica oficială a bisericii la nivel național, cea din anul 2012.

prefecturile de Saitama, Tochigi, Gumma şi Ibarachi, care acum sunt separate de dieceza de Yokohama. Pastoraţia este încredinţată călugărilor franciscani canadieni, părintele A. Leblanc fiind primul prefect apostolic. In anul 1941 avea 11 parohii cu 1.125 catolici. După război, aceştia rămân în prefectura de Tochigi, în timp ce franciscanii din provincia Sfâtului Nume din New York sunt în prefectura Gumma; franciscanii din provincia Aquitaine în prefectura Saitama; americanii Picups în prefectura Ibaraki, iar misionarii MEP în Kawagoe din prefectura Saitama. Urawa devine dieceză la 14 ianuarie, 1958. In acest an, numărul parohiilor se ridicase la 52, iar numărul credincioşilor la 8.403. In anul 2003, numele diecezei a fost schimbat din Urawa în Saitama. In anul 2012, dieceza avea 53 de parohii cu 21.399 catolici.

3. *Dieceza de Niigata*

Prefectura Apostolică de Niigata a fost înfiinţată în anul 1912, incluzând prefecturile de Akita, Yamagata şi Niigata care depindeau până acum de dieceza de Hakodate, şi prefecturile de Toyama, Ishikawa şi Fukui, ce depindeau de arhidieceza de Tokyo.

Aici activau misionarii SVD şi clericii locali, ajutaţi de alte două societăţi misionare. In 1941 erau 13 parohii cu 1.557 catolici. Franciscanii din provincia Bologna vor primi o parte din prefectura Niigata, iar misionarii francezi Picups prefectura Yamagata. In anul 1963, numărul parohiilor crescuse la 38, cu 5.900 catolici. In satele Sanohara, Nishimura-gun şi Yamagata, mulţi din vechii catolici ascunşi s-au întors la biserică, fenomen care se mai repetase şi în alte părţi ale ţării. Prefectura a fost ridicată la rangul de dieceză la 16 aprilie 1962, având primul episcop autohton, căruia i-a urmat un altul în anul 1985, ambii franciscani. Actualul episcop, din anul 2004, este din SVD. In anul 2012, erau 31 de parohii cu 7.269 credincioşi.

4. *Dieceza de Sendai*

Dieceza de Hakodate a fost separată de Vicariatul Apostolic de Nord al Japoniei în anul 1891, şi includea Hokkaido (mai târziu Sakhalin) şi şapte prefecturi:

Aomori, Iwate, Miyagi, Fukushima, Niigata, Yamagata şi Akita. Ea a fost încredinţată spre păstorire misionarilor MEP, iar episcopul A. Berlioz a fost primul ordinariu. Mai târziu, când se înfiinţează Prefectura Apostolică de Niigata, în anul 1912, prefecturile de Niigata, Yamagata şi Akita sunt încorporate într-însa şi încredinţată misionarilor SVD. Trei ani mai târziu este înfiinţată Prefectura Apostolică de Sapporo, care includea tot Hokkaido, cu excepţia districtului de Hakodate, şi este încredinţată Fraţilor Minori Conventuali din provincia Fulda. In felul acesta, jurisdicţia diecezei de Hakodate se micşorează. In anul 1931, această dieceză a fost încredinţată călugărilor dominicani canadieni. Atunci avea 20 parohii şi 4.306 catolici. In anul 1936, sediul diecezei se mută de la Hakodate la Sendai, acum schimbându-se şi numele ei în dieceza de Sendai.

Misionarii Străini de Betleem se vor stabili în prefectura de Iwate, misionarii Sf. Fecioare de Guadalupe în Wakamatsu, misionarii din Quebec în prefectura Amori. Părinţii dominicani păstrează prefectura Fukushima, iar clerul local prefectura Miyagi. In anul 1952, districtul de Hakodate este separat de dieceza de Sendai şi încorporat în dieceza de Sapporo. In felul acesta, dieceza de Sendai devine mai mică, cu prefecturile Aomori, Iwate, Miyagi şi Fukushima.

In anul 1963, dieceza avea 71 de parohii cu 11.442 catolici, iar în anul 2012, 53 de parohii cu 10.825 credincioşi, deci cu o anumită scădere numerică.

5. *Dieceza de Sapporo*

Prefectura Apostolică de Sapporo a fost înfiinţată în anul 1915. Ea s-a format prin separarea de dieceza de Hokkaido şi includea tot Hokkaido cu excepţia provinciei Oshima şi partea de sud a Sakhalin-ului. Este încredinţată Fraţilor Minori din provincia de Fulda. In anul 1929, prefectura devine Vicariat Apostolic, avându-l ca episcop de mons. W. Kinold OFM, mai înainte misionar şi prefect apostolic aici. In anul 1932 este înfiinţată Prefectura Apostolică de Sakhalin şi transferată călugărilor franciscani polonezi.

In anul 1941, acest vicariat apostolic, încredinţat păstoririi misionarilor franciscani din provincia Sf. Elisabeta de Turingia, avea 20 de parohii cu 3.129 catolici.

La 11 decembrie 1952, districtul de Hakodate, care a aparţinut la dieceza de Sendai, este încorporat cu întreg Hokkaido în dieceza care se formează acum, fixându-şi centrul la Sapporo. Mons. Seno renunţă şi părintele T. Tomizawa este aprobat episcop şi consacrat la 19 martie 1953. După renunţarea episcopului Tomizawa, părintele T. Jinushi este aprobat ca succesor la 3 octombrie 1987. Este consacrat la 15 ianuarie, anul următor, şi până în anul 2009 a fost episcop de Sapporo. Acum, scaunul episcopal este vacant.

In pastoraţie, la înfiinţarea diecezei activau părinţii franciscani germani, cărora li se adaugă cei olandezi în districtul Abashiri. Sosesc şi franciscanii din provincia Sf. Anton de Padova şi iau spre evanghelizare districtele Kushiro, Nemuro şi Tokachi. Franciscanii germani activează în Kamikawa, Rumoi, Sorachi şi Soya. Clerul local este prezent în Shiribeshi şi Ishikari; misionarii de Maryknoll în districtele Iburi şi Hidaka, iar misionarii MEP se întorc în Hiyama şi Oshima. In anul 1963, dieceza avea 60 de parohii cu 14.526 credincioşi. In anul 2012, dieceza avea 59 de parohii cu 17.659 catolici.

6. *Dieceza de Nagoya*

Prefectura Apostolică de Nagoya a fost înfiinţată în anul 1922, când două prefecturi, de Aichi şi Gifu, au fost separate de arhidieceza de Tokyo, iar trei prefecturi, Fukui, Ishikawa şi Toyama, au fost separate de Prefectura Apostolică de Niigata. Toate cele cinci prefecturi au fost încorporate în noua prefectură de Nagoya. Activitatea pastorală şi de evanghelizare a fost încredinţată misionarilor SVD. In anul 1941 avea şapte parohii cu 2.250 suflete, iar cinci ani mai târziu numărul a scăzut la 1.211. In anii următori sosesc carmelitanii din provincia Veneţia şi se stabilesc în prefectura Ishikawa şi la Nagoya. Părinţii Sfintei Inimi activează în Nagoya şi în prefecturile de Fukui şi Gifu; franciscanii din provincia Roma în Toyama; misionarii Scarboro în Nagoya şi Aichi, împreună cu misionarii SVD şi preoţii locali. In anul 1962, prefectura devine diecezã. In anul următor, tânăra diecezã avea 39 parohii cu 10.662 catolici. In anul 2012 avea 50 de parohii cu 26.354 catolici.

7. *Dieceza de Kyoto*

Prefectura Apostolică de Kyoto a fost înființată în anul 1937 în fosta capitală a imperiului și includea patru prefecturi civile: Kyoto, Nara, Mie și Shiga, care aparțineau de dieceza de Osaka și fuseseră încredițate misionarilor Maryknoll. A fost ridicată la rangul de dieceză în anul 1951. Inaintea celui de-al doilea război mondial, misionarii Maryknoll aveau aici șase parohii cu 1.896 catolici. După război, sosesc redemptoriștii din Toronto și primesc o parte a prefecturii de Kyoto; misionarii marianiști din Australia primesc prefectura Nara, iar congregația Sf. Viator o parohie în Kyoto. Celelalte zone erau ocupate de clerul autohton și de misionarii Maryknoll. In anul 1963 erau 74 de parohii cu 15.697 catolici. In anul 2012, dieceza avea 54 parohii cu 18.599 catolici.

8. *Dieceza de Osaka*

In anul 1888 trei regiuni ale Japoniei, Kinki, Chugoku și Shikoku sunt separate de Vicariatul Apostolic de Sud, formând Vicariatul Apostolic Central al Japoniei și încredințat misionarilor MEP. După trei ani, el este schimbat în Dieceza de Osaka, iar mons. F.N. Midon MEP este consacrat episcop al noii dieceze. In anul 1904, odata cu înființarea Prefecturii Apostolice de Shikoku, întreagă această insulă este încredințată misionarilor spanioli dominicani. In anul 1923 este înființat Vicariatul Apostolic de Hiroshima, iar prefecturile de Okayama, Hiroshima, Yamaguchi, Shimane și Tottori, care formează acest vicariat, sunt încredințate misionarilor iezuiți germani. In anul 1937, când se formează Prefectura Apostolică de Kyoto, din teritoriul acestei dieceze mai ies prefecturile de Kyoto, Nara, Mie și Shiga. Dieceza este compusă din Hyogo, Osaka și Wakayama.

Până în anul 1941, misionarii MEP au activat singuri aici, însoțiți doar de câțiva clerici locali, și aveau în grijă 9.242 catolici (7.770, doi ani mai târziu) în 19 parohii. După război, MEP se vor retrage în partea estică a prefecturii Hyogo, lăsând partea vestică și o parte a prefecturii de Osaka în grija Misionarilor Scheut. Misionarii claretieni, oblații Sf. Fecioare Imaculate și franciscanii vor forma câteva parohii. Părinții sf. Columban vor ocupa prefectura Wakayama și

părinții Xaverieni o parte a prefecturii de Osaka. Datorită unui personal atât de numeros, parohiile vor crește la 83, iar numărul catolicilor, în anul 1963, era de 37.447 suflete.

9. *Dieceza de Yokohama*

Dieceza este înființată în anul 1937, când arhidieceza de Tokyo trece în grija clerului autohton, iar opt prefecturi: Kanagawa, Shizuoka, Yamanashi, Nagano, Saitama, Gumma, Tochigi și Ibaraki sunt încredințate misionarilor MEP și formează noua dieceză de Yokohama, avându-l ca episcop pe J. A. Chambon MEP. După doi ani, când se formează Prefectura Apostolică de Urawa, patru din prefecturile diecezei (Saitama, Gumma, Tochigi şi Ibaraki) sunt încredințate misionarilor franciscani canadieni.

In anul 1941, dieceza avea 18 parohii cu 4.433 catolici păstoriți de misionarii MEP. După război, călugării Atonement se stabilesc în orașul Yokohama și în prefectura Kanagawa. Sosesc acum şi misionarii Sf. Columban, augustinienii americani, redemptoriștii Sf. Ana de Beaupré, toți activând în prefecturile de Kanagawa și Nagano. Fransicanii din provincia de Montreal, din provinciile de Bogota, Cantabria, din provincia belgiană Sf. Iosif ocupă aproape tot teritoriul prefecturii Nagano. Misionarii din Milano primesc o parte a prefecturii Yamanishi, iar misionarii MEP se retrag în prefectura Shizuoka. Piariștii, Micii Frați ai lui Isus, Preoții de la Prado împreună cu clerul local își împart între ei parohiile din Yokohama şi din zonele învecinate. In anul 1963, dieceza avea 85 de parohii cu 22.903 catolici. Actualmente, dieceza are în componență prefecturile de Kanagawa, Sizuoka, Nagano și Yamanasi. Sunt 84 de parohii cu 56.055 catolici.

10. *Dieceza de Hiroshima*

Vicariatul Apostolic de Hiroshima, înființat în 1923, în anul 1941 avea 17 parohii cu 2.380 catolici. După război, sosesc misionarii Inimii Neprihănite a Mariei (Scheut) şi în anul 1951 primesc spre păstorire prefecturile de Okayama și Tottori, în timp ce iezuiților spanioli le este încredințată o parte a prefecturii

Yamaguchi. Dieceza este înfiinţată la 25 iulie, 1959. In anul 1963, aici erau 36 parohii cu 13.928 catolici. In anul 1997, cele două prefecturi mai sus menţionate intră în grija directă a diecezei de Hiroshima.

In anul 1981, papa Ioan Paul al II-lea vizitează Hiroshima şi cu această ocazie adresează lumii un apel: ”A aminti trecutul înseamă a ne angaja personal pentru viitor. A aminti Hiroshima înseamnă a avea oroare de războiul nuclear”. Acest apel, dieceza şi l-a însuşit ca o misiune de apostol al păcii, şi a impresionat profund pe locuitorii de aici, şi nu numai de aici. In prezent, dieceza, formată din prefecturile de Hiroshima, Okayama, Tottori, Yamaguchi şi Shimane, are 41 parohii cu 20.784 catolici.

11. *Dieceza de Takamatsu*

Din 1904 până în 1941, prefectura apostolică de Shikoku (formată din prefecturile Tokushima, Kochi, Kagawa şi Ehime) a fost încredinţată în întregime misionarilor dominicani spanioli din provincia Sf. Rozariu. După anul 1945 ei se retrag în prefectura Ehime, iar prefecturile Kochi şi Tokushima sunt încredinţate misionarilor Oblaţi ai Fecioarei Neprihănite. Prefectura Kagawa este încredinţată clerului local şi misionarilor de Burgos. In anul 1941 erau 10 parohii cu 771 catolici, iar în 1963 erau 31 parohii cu 4.316 catolici. In anul 1949 sediul prefecturii este mutat de la Tokushima la Takamatsu. In anul 1963, prefectura de Shikoku este ridicată la treapta de dieceză. Astăzi, aici sunt 26 de parohii cu 4.765 catolici.

12. *Dieceza de Kagoshima*

In anul 1927 este înfiinţată Prefectura Apostolică de Kagoshima (cuprindea prefecturile Kagoshima şi Okinawa) şi încredinţată păstoririi misionarilor franciscani canadieni. Din anul 1937 până în 1941, teritoriul ei este încredinţat păstoririi clerului local şi avea 17 parohii cu 4.697 catolici. După război, când militarii americani ocupă Okinawa şi sud-vestul insulei, misionarii Capucini din New York activează în insula Amami Oshima, care fusese separată de Okinawa şi inclusă în prefectura de Kagoshima în anul 1955. Acum prefectura apostolică

de aici este ridicată la rangul de dieceză. Fraţii Conventuali se stabilesc la Oshima, iar Capucinii se retrag în insulele Ryukyu. Redeptoriştii din provincia de München primesc spre păstorire districtul de Sendai, iar clerul local se ocupă de districtul de Kagoshima. In anul 1963, dieceza avea 53 de parohii cu 7.682 suflete. In prezent, are 29 parohii şi 9.471 catolici.

13. Dieceza de Oita

In anul 1928, prefecturile de Miyazaki şi Oita sunt separate de dieceza de Fukuoka şi încredinţate misionarilor salezieni italieni. In anul 1935 este înfiinţată Prefectura Apostolică de Miyazaki, iar preotul salezian V. Cimatti este numit ordinariu. In anul 1941, prefectura apostolică de Miyazaki avea 10 parohii cu 1.602 catolici păstoriţi de misionarii salezieni ai lui Don Bosco. După război, sosesc aici misionarii Xaverieni cărora le este încredinţată prefectura Miyzaki, iar salezienii îşi păstrează prefectura Oita. Dieceza este înfiinţată la 22 decembrie 1961 şi primeşte numele dieceza de Oita. După doi ani, erau 44 parohii cu 5.589 catolici. In anul 2012, dieceza avea 26 parohii cu 6.268 catolici.

14. Dieceza de Fukuoka

Dieceza este înfiinţată în anul 1927, când se separă de dieceza de Nagasaki, şi este încredinţată păstoririi misionarilor MEP. La început, cuprindea prefecturile Fukuoka, Saga, Kumamoto, Miyazaki şi Oita. Cum a fost menţionat deja, în anul 1928 prefecturile de Miyazaki şi Oita vor fi încredinţate salezienilor.

In anul 1941, în această dieceză activau doar misionarii MEP, având 21 de parohii cu 11.284 catolici. In deceniul dinainte, aici activaseră misionarii Sulpicieni, care au pregătit formarea seminarului şi au primit spre păstorire parohia din Omuta. După război, dieceza a fost împărţită spre păstorire între misionarii Sf. Columban, în prefectura de Kumamoto, şi misionarii de Milano, în prefectura Saga. Vor veni în anii următori alţi misionari dintre Franciscanii de Turingia, Părinţii Scarboro şi Oblaţii Mariei Neprihănite şi vor activa în diferite parohii din Fukuoka sau din prefectură. In anul 1963, această mare

dieceză avea 72 parohii cu 22.586 catolici. In prezent, aici sunt 55 parohii cu 30.393 catolici.

15. Arhidieceza de Nagasaki

Inceputurile diecezei de Nagasaki trebuie căutate în anul 1866, când episcopul B. Petitjean MEP a fost numit Vicar Apostolic al Japoniei. Zece ani mai târziu, vicariatul de împarte în două, de nord și de sud, iar Nagasaki devine centrul vicariatului de sud, având în jurisdicție regiunile Kyushu, Chugoku și Kinki. Când, în anul 1888 se formează vicariatul central, cele trei regiuni trec în jurisdicția lui. In anul 1891 este înființată dieceza de Nagasaki, având în jurisdicție întreaga insulă Kyushu.

In anul 1941, aici erau 82 de parohii cu 59.330 catolici. După război, misionarii Scarboro se vor stabili în prefectura de Nagasaki. Vor înființa parohii și misionarii augustinieni, franciscanii conventuali și SVD. Franciscanii din Montreal, care înainte de război aveau un seminar, rămân în Nagasaki. La 25 mai 1959 dieceza devine arhidieceză, având ca sufragane diecezele de Kagoshima, Fukuoka, Hiroshima și Oita. In anul 1962, avea 136 parohii cu 80.350 catolici. In prezent, sunt 71 de parohii cu 63.081 catolici. Se constată, așadar o scădere numerică atât a parohiilor cât și a credincioșilor.

La aceste informații statistice despre biserica catolică din Japonia, trebuie adaugați toți acei japonezi catolici care au emigrat după război, în special în Peru și Brazilia. De ei are grijă ierarhia din patria mamă, printr-un comitet catolic național. Sunt trimiși preoți pentru a-i asista spiritual și le sunt distribuite cărți și materiale informative.

La un secol de la relansarea vieții catolice, în anul 1963, biserica japoneză număra 308.814 botezați și 16.80 catecumeni, iar dintre aceștia, 250.000 erau japonezi de origine. Dacă în perioada în care misionarul Petitjean îi descoperă pe creștinii ascunși la Oura, lângă Nagasaki, catolicii erau priviți ca un element străin și periculos, după al doilea război mondial, catolicii încep să fie considerați ca lideri ai unei lumi libere, dar mai mult încă, ca niște căutători

sinceri ai adevărului, promotori de bine și progres, purtători de valori morale universal valabile, rămânând în același timp japonezi, fideli țării căreia îi aparțin și pentru binele căreia se angajează cu toate forțele. Catolicii sunt prezenți în toate structurile societății, iar prin operele carității, dar mai ales prin misiunea apostolică, evanghelizatoare îl vestesc pe Cristos, care-și face casă stabilă și în solul și cultura japoneză. In acest stadiu se află biserica japoneză în preajma celui mai mare eveniment al Bisericii Catolice contemporane, Conciliul ecumenic al II-lea din Vatican.

Biserica catolică din Japonia astăzi[17]

Conciliul Ecumenic al II-lea din Vatican (1962-1965) a însemnat și pentru biserica catolică din Japonia o regândire a propriei identități, a credinței ei, a exprimării acestei credințe în structurile de organizare și funcționare, în cultul și în acțiunea socială și educativă, ca și în atitudinea față de alte religii și față de lume în general. In cele ce urmează încercăm creionarea unui portret al bisericii catolice japoneze din ultimele decenii ale secolului trecut.

1. Reforma liturgică

In liturgie a fost adoptată limba japoneză, în locul limbii latine, folosite până acum, de altfel, ca peste tot în lume. Incepând cu traducerea și publicarea documentelor conciliare și post-conciliare, a continuat cu reforma liturgică, încercând să adapteze ce se putea la cultura japoneză. In aproximativ 15 ani după terminarea conciliului au fost traduse și publicate ritualurile sacramentelor. Au fost compuse și multe cântece japoneze, dar rămâne încă mult de făcut, și anume o adevărată înculturare a creștinismului în Japonia.

2. Ecumenismul

[17]O prezentare mai detaliată a actualei biserici catolice japoneze se găsește pe site-ul oficial al Conferinței Episcopilor Catolici din Japonia: http://www.cbcj.catholic.jp/eng/index.htm

Biserica catolică de aici a adoptat un raport mai constructiv în relație cu celelalte religii creştine. Incepând din anu 1967 s-a celebrat octava mondială de rugăciuni pentru unitatea creştinilor. Urmând linia Consiliului Mondial al Bisericilor şi a Comisiei Pontificale ”Dreptate şi Pace”, a fost formată o comisie care analizează problemele sociale, cele ale promovării umane şi ale păcii în lume. Ca rezultat, în acest domeniu, sunt, de exemplu, grupurile de rugăciune pentru dreptate socială şi pace, pentru dezarmare nucleară, etc. S-au instituit şi comisii interconfesionale cu biserica anglicană şi cu cea luterană, prin care, de exemplu, s-a recunoscut autenticitatea botezurilor administrate în bisericile lor. A fost realizată şi o traducere interconfesională a Bibliei, ceea ce reprezintă un pas înainte în colaborarea teologică, ştiinţifică între bisericile creştine de aici.

3. Dialogul interreligios

Este adevărat că între Japonia şi alte religii sau state vecine existau şi încă mai există anumite tensiuni, ale căror cauze sunt multiple. Existând aceste realităţi, laici şi persoane consacrate, creştini şi necreştini şi-au dat seama că este nevoie de acţiuni comune în favoarea promovării păcii şi înţelegerii între popoare şi membri ai diferitelor religii. In rândul creştinilor a crescut interesul pentru meditaţia Zen, pe care au adoptat-o apoi în trăirea lor creştină. Creşte şi interesul pentru călugării budişti şi tot ceea ce înseamnă spiritualitatea budistă. In toamna anului 1979, 51 de călugări budişti vor trăi o lună de zile în mănăstiri catolice din Germania, Franţa, Belgia şi Olanda. In 1983, în schimb, 17 călugări contemplativi europeni, benedictini şi trapişti, vor petrece o lună de zile în mănăstiri Zen din Japonia. Iar această experienţă de schimb şi cunoaştere religioasă, spirituală va continua şi în anii care vor urma. Trebuie menţionat aici şi istorica întâlnire a liderilor religioşi din lume, la Assisi, în anul 1986, cu scopul de a se ruga pentru pace în lume. Precizăm că un rol fundamental în această înâlnire l-a avut fericitul papă Ioan Paul al II-lea; întâlnirea continuă şi în zilele noastre. Precizăm că întâlnirile, dialogul şi tot ceea ce implică relaţiile interreligioase au loc în general cu religiile tradiţionale. Nu există un dialog cu grupuri religioase formate după al doilea război mondial, sau cu grupuri care nu au mai nimic în comun

cu creştinismul. Referitor la aceste grupuri, ceea ce este necesar, este în primul rând o cunoaştere a motivelor pentru care ele au devenit populare în Japonia. In ceea ce priveşte însă relaţia cu Sintoismul şi Budismul, este nevoie de o cunoaştere mai bună, mai aprofundată a fundamentelor doctrinare şi morale ale acestor religii şi ce acţiuni comune pot avea loc între membrii acestor religii şi creştini. In acest sens, în prezent, fundamental rămâne Ghidul pentru dialogul interreligios al catolicilor din Japonia, publicat de Conferinţa Episcopilor Catolici din Japonia în anul 2010. Imbucurător este faptul că în domeniul activităţilor sociale, cooperarea şi solidaritatea dintre religii creşte, mai mult decât la nivel doctrinar.

4.Biserica ”locală” din Japonia

Păstrând unitatea doctrinară şi organizatorică a Bisericii Catolice, biserica de aici are şi notele ei proprii în ceea ce priveşte disciplina, uzanţe liturgice şi un propriu patrimoniu teologic şi spiritual, ceea ce nu reprezintă un caz singular, deoarece astfel de aspecte au existat în creştinismul oriental încă de la începuturile lui. Intr-o declaraţie din 1974, Federaţia Conferinţelor Episcopale din Asia a spus: ”Biserica locală este o biserică întrupată într-un popor, o biserică indigenă şi înculturată. Aceasta înseamnă în mod concret o biserică în dialog continuu, umil şi plin de iubire cu tradiţiile vitale, culturile, religiile, într-un cuvânt cu întreaga viaţă a poporului unde s-a înrădăcinat profund, însuşindu-şi viaţa şi istoria respectivului popor” (nr. 12). Acesta înseamnă că se poate vorbi de o ”biserică indiană”, o ”biserică filipineză”, o ”biserică japoneză”, etc. Biserica catolică din Japonia este, aşadar, o biserică asiatică, ceea ce nu înseamnă că a pierdut ceva din catolicitatea, universalitatea ei, sau din fidelitatea ei pentru capul vizibil, papa. Când papa Ioan Paul al II-lea a fost aici, în anul 1981, catolicii din toată Japonia s-au simţit uniţi cu el, chiar dacă trăiesc în această parte a Asiei şi împărtăşesc particularităţile socio-economice şi culturale nipone.

5. Acţiunea socială

In luna ianuarie a anului 1960 a fost semnat la Washington Tratatul de securitate reciprocă şi cooperare dintre USA si Japonia. Acesta a suscitat vii discuţii şi reacţii în

mass media, ca şi în societate în general; se cerea o reformă a structurilor sociale. In acest context, biserica catolică de aici a devenit mai conştientă de importanţa drepturilor omului, ca şi de dreptatea socială. Probleme ale naţiunii, ca şi probleme internaţionale devin şi ale bisericii catolice, ceea ce contribuie la maturizarea şi actualizarea angajării ei sociale.

O altă realitate socială cu care se confruntă catolicismul local vine odată cu terminarea războiului din Vietnam, în anul 1975, când mulţi refugiaţi din această ţară, ”boat people” cer azil în alte ţări. Caritasul catolic intervine în favoarea lor şi le acordă ospitalitate şi sprijin, punând la dispoziţia acestora mai multe mănăstiri şi clădiri proprii. Si chiar dacă, pentru moment, guvernul japonez refuză să le acorde acestora reşedinţă stabilă, cu timpul, ţinând cont de acţiunile concrete ale catolicilor, ca şi de presiuni ale opiniei publice mondiale, le-a acordat totuşi dreptul la reşedinţă permanentă. Fiecare dieceză din ţară s-a angajat să-i sprijine pe aceşti refugiaţi.

O altă problemă gravă cu care se va confrunta Japonia o reprezintă începând cu anul 1980 afluxul de muncitori proveniţi din ţările vecine. Numeroase femei, mai ales din Filipine, vin în Japonia ca hostess sau ca animatoare în localurile de noapte. Adesea au fost constrânse să se prostituieze, le-a fost limitată libertatea, etc. Rugată şi de Conferinţa episcopală filipineză, biserica catolică a intervenit prompt, ajutând aceste femei asiatice pentru a se elibera de orice formă de instrumentalizare şi degradare.

In deceniul al nouălea ţara se confruntă şi cu un aflux de muncitori din ţări asiatice sau din America Latină. Nu numai inserţia lor în piaţa muncii reprezenta o problemă grea, dar şi viaţa lor de cuplu, căsătoriţi sau necesătoriţi, de unde se iveau grave probleme privind unitatea şi indisolubilitatea căsătoriei creştine catolice. Alături de instituţiile statale şi non guvernative, biserica devine un partener activ în rezolvarea unor probleme sociale şi morale, etice, în acelaşi timp, pentru persoane care nu aparţin juridic Japoniei, dar care angajează această ţară, internaţionalizând probleme şi situaţii care conduc mereu mai mult spre o conştiinţă a universalităţii întregului neam omenesc. Biserica Catolică, prin natura ei, este orientată spre universalism, iar angajamentul ei în soluţionarea problemelor unor străini de naţiunea japoneză, a ajutat

Japonia să își conștientizeze mai bine și rolul ei la nivel internațional în soluționarea unor probleme sociale. Conștiința unui angajament social în țară, dar și la nivel internațional a fost aprofundată mai mult cu ocazia vizitei papei în anul 1981, când, vizitând cele două orașe martire, Hiroshima și Nagasaki, apelul pentru pace în lume al papei a devenit propriu nu numai al bisericii catolice de aici, dar și al conducerii țării și al întregii societăți civile. Inițiativele pentru dezarmarea atomică, cele 10 zile pentru pace, sărbătorite în fiecare an în luna august, sunt realizări concrete ale bisericii catolice în colaborare cu alte instituții. Promovarea păcii înseamnă și micșorarea decalajului economic dintre țările bogate și cele sărace. Ca atare, nu doar bombele atomice reprezintă un grav pericol pentru securitatea și pacea pe glob, dar și inegalitățile economice, ca și orice formă de atentat asupra vieții născute (eutanasie, droguri, arme, violențe) sau nenăscute încă (avortul). La acestea se adaugă problemele celor cu diferite dizabilități fizice sau psihice, bolnavii incurabili, persoanele emarginate. Pentru orice ființă umană, biserica afirmă demnitatea ei de fiu al lui Dumnezeu și paritatea de drepturi cu oricare alt om. Dimpotrivă, datorită suferințelor, bolilor de care ei suferă, au nevoie de o mai mare grijă și atenție decât oamenii sănătoși. O altă problemă o reprezintă minoritățile buraku și dowa, considerate ca și caste inferioare, și ca atare, fără drepturi egale cu ceilalți japonezi[18]. La fel, probleme a ridicat și minoritatea coreenilor veniți aici, și care au suferit și ei multe inegalități sociale și economice. Trebuie spus că în pofida tuturor inițiativelor luate de ierarhia catolică, credincioșii laici nu erau la curent cu toată problematica care interesa ierarhia, și ca atare era absolută nevoie de o informare și o formare mai profundă a laicilor referitoare la minorități, ca și la atâtea alte probleme din domeniul social, asistențial, caritativ.

6. Religie și politică

In angajamentul ei in spațiul public, dificultatea cea mai mare pe care o întâmpină biserica catolică de aici o reprezentă modul cum s-a separat statul de biserică.

[18]http://www.hurights.or.jp/archives/human_rights_education_in_asian_schools/section2/1999/03/dowa-education-and-reforms-in-human-right-education-in-japan-access-content-and-whats-beyond.html

Modernizarea Japoniei, care începe cu era Meiji (1868-1912), păstrează încă o anumită divinizare a figurii împăratului, în măsura în care toate deciziile politicii naţionale sunt luate în numele său ”sacru”. Această orientare a continuat apoi, culminând cu tragedia din cel de-al doilea razboi mondial, când nenumăraţi japonezi şi-au sacrificat viaţa pentru ţară şi pentru împărat, săvârşind şi multe atrocităţi în ţări vecine care erau deja în puterea forţelor comuniste.

In continuare a existat tendinţa de a sacraliza figura împăratului, iar sanctuarul Yasukuni din capitală să devină un sanctuar cu valoare naţională, simbol al împăratului sacru şi al Japoniei unită în jurul lui. Episcopii catolici, ca şi reprezentanţii celorlalte religii creştine au protestat contra ”naţionalizării” acestui sanctuar, apărând modelul separării statului de religie, dar mulţi miniştri vizitează sanctuarul ca oficiali ai statului, ceea ce înseamnă că nu sunt de acord cu această orientare a creştinilor. Cu ocazia morţii lui Hirohito (a avut cea mai lungă conducere din istoria Japoniei: 62 de ani) şi preluarea puterii imperiale de către fiul acestuia, Akihito, în 1989, Conferinţa Episcopală catolică a avertizat pe toţi, punându-i în gardă în faţa pericolului unui stat şintoist şi ultranaţionalist. Nicio persoană umană nu trebuie divinizată şi niciun sistem de conducere nu trebuie absolutizat, la fel cum nu trebuie considerat ca universal valabil principiul naţionalităţii. Deşi este o biserică a japonezilor, este de apreciat faptul că biserica catolică de aici este una ”modernă”, declarată decis de partea separării statului de problemele religioase, adică propunând un stat laic, dar nu antireligios, se înţelege. In pofida insistenţelor sau protestelor creştinilor contra sacralităţii figurii împăratului şi a riturilor religioase care să însoţească înmormântarea lui Hirohito, riturile vor fi practicate, iar miniştrii statului vor participa la riturile tradiţionale, şi toate acestea vor fi susţinute din fondurile statale publice.

7. Orientări de bază şi priorităţi

Vizita papei din anul 1981 a demonstrat faptul că episcopii şi întreaga biserică catolică din Japonia este unită şi că s-a înţeles bine faptul că o viaţă creştină edificatoare şi un angajament public al catolicilor nu sunt posibile decât acţionând unitar la nivel naţional şi chiar internaţional. Chiar dacă trecutul recent al catolicismului nipon a fost

marcat de nenumărați misionari din alte țări, mai ales europeni, ca și de numeroase ordine și congregații călugărești venite din afară, în prezent elementul autohton este decisiv în clerul catolic.

In deceniul al nouălea al secolului trecut, Conferința episcopilor a analizat și stabilit prioritățile locale. Prima o reprezintă evanghelizarea adaptată prezentului. Mesajul creștin de mântuire trebuie să ajungă la orice persoană de bunăvoință, să pătrundă în întreaga societate, acordându-se o atenție deosebită celor marginalizați. Diecezele și parohiile trebuie să devină din ce în ce mai mult comunități care evanghelizează. In același timp, este absolut necesară cooperarea dintre diferitele ordine călugărești, congregații misionare și diferitele grupuri prezente în parohii. Efortul evanghelizator trebuie să fie comun, dar și împărțit în mod responsabil între toți membrii bisericii.

a. 1987: NICE I - National Incentive Convention of Evangelisation

Pentru a analiza și stabili mai bine toate aceste proiecte, în anul 1987 are loc la Kyoto ”*Convenția națională de animare evanghelizatoare*”, la care participă reprezentanți din toate diecezele (17 episcopi, 112 preoți, 53 călugări și 97 laici).

Conciliul ecumenic Vatican II a promovat mult demnitatea și misiunea laicilor în biserică, ceea ce a contribuit la formarea multor grupuri și organizații laice. Acestea vor participa, alături de clerici la deciziile bisericii locale, îndeplinindu-și propriile responsabilități derivate din chemarea comună a tuturor creștinilor la sfințirea proprie și la apostolatul misionar, evanghelizator. Aproximativ 2000 de laici vor participa în cele trei provincii bisericești (Nagasaki, Osaka și Tokyo) la forumul dezbaterilor a căror temă comună o reprezenta interogativul: ”Ce își propune Biserica catolică din Japonia ca obiective intermediare și de lungă durată?” Laicii se întreabă asupra raportului Biserică-societate civilă, credință și viață. Episcopii constată că biserica a fost prea mult închisă în ea însăși și decid să o îndrepte spre o ”biserică deschisă” în societate, în comunitățile parohiale, cât și la nivel individual, personal. După ce analizează conținutul dezbaterilor Convenției, Conferința episcopilor promulgă un mesaj intitulat ”Să trăim împreună în bucurie”. Aceasta însemna o solidaritate a

catolicilor cu toți, apropiindu-se mai mult de cei marginalizați sau departe de comunitățile catolice, iar această trăire trebuie să fie dinamică, plină de viață și optimism. Acest ideal se realizează prin pătrunderea mesajului evanghelic în țesutul social, prin adaptarea structurilor interne ale bisericii pentru a rezolva mai bine problemele concrete, indiferent de ce natură ar fi ele, printr-o reflecție și aprofundare continuă a propriei credințe, prin actualizarea vieții liturgice și printr-o reconsiderare a sistemului diecezelor și parohiilor. In anul 1991, este deschis la Nagoya ”Centrul catolic de formare continuă”, unde laici, clerici, călugări, episcopi se adună împreună pentru a analiza și promova deciziile sau indicațiile Conferinței Episcopilor Catolici din Japonia. La nivel local, parohial, obiectivele propuse de NICE I sunt urmărite în detalii pentru a se realiza acea ”trăire împreună în bucurie”.

b. 1993: NICE II

Pregătind Nice II, se alege ca temă principală familia. In principal, se urmărește continuarea a ceea ce provine de la Nice I, pentru a promova împreună, clerici și laici, căi de evanghelizare în societatea actuală, fundamentată pe familie ca celulă de bază a bisericii, familie constituită conform voinței lui Dumnezeu. In felul acestea, biserica locală trebuie să devină o adevărată familie care să răspundă și să colaboreze la planul lui Dumnezeu de mântuire a tuturor. Din viața și experiența concretă a credincioșilor la nivel individual și familial, se caută noi căi de evanghelizare. Se constată apoi că în fiecare dieceză există particularități de gândire și trăire, care trebuie respectate și promovate.

Nice II se desfășoară la Nagasaki în perioada 21-24 octombrie 1993. Aici participă reprezentanți ai tuturor celor 16 dieceze, episcopi, preoți, călugări și 230 de laici. Este analizată familia, ca și comunitate de credință în Cristos și se constată că este necesară o reformă a bisericii japoneze, pentru a corespunde mai bine misiunii ei de evanghelizare. Concret, trebuie înțeles și promovat spiritul de comuniune, împărtășire; este necesară o mai bună formare a credincioșilor pentru a înțelege situația prezentă; trebuie renovată și îmbogățită liturgia bisericii; trebuie întărită, maturizată credința tinerelor generații. Toate sunt obiective majore, care recer o acțiune concertată a

tuturor, iar pentru anul următor Conferința Episcopilor se angajează să promulge un raport final al tuturor acestor dezbateri.

La data de 24 noiembrie 2008, papa Benedict al XVI-lea a beatificat la Nagasaki 188 martiri, torturați și uciși între 1603 și 1639, toți laici, cu excepția preotului iezuit Kibe. Deși trăiește în plină modernitate, catolicismul japonez este ancorat în tradiția catolică purtată aici de numeroase și variate ordine, congregații și institute călugărești europene sau americane și alimentat de sângele martirilor de la începuturile existenței acestei biserici catolice în țara soarelui răsare.

Bibliografie

BANGERT, W., *Istoria iezuiților*, Ars Longa, Iași 2001

*Biserica Catolică din Japonia (*ediția în limba japoneză), Tokyo 2012

BOSCO, T., *Don Cimatti, il don Bosco del Giappone*, ELLEDICI, Torino 2009

ENDO, S., *Tăcere*, Polirom, Iași 2008

HECKEN, Joseph, *The Catholic Church in Japan since 1859*, Tokyo 1963

http://www.cbcj.catholic.jp/eng/index.htm

http://www.catholiceducation.org/articles/religion/re0452.html

http://www.cbcj.catholic.jp/eng/index.htm

http://www.hurights.or.jp/archives/human_rights_education_in_asian_schools/section2/1999/03/dowa-education-and-reforms-in-human-right-education-in-japan-access-content-and-whats-beyond.html

http://www.mepasie.org/rubriques/haut/pays-de-mission/le-japon/

http://sdl.sdb.org/cgi-bin/library colecția Cimatti

http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Roman_Catholicism_in_Japan

JENNES, J., *A history of the Catholic Church in Japan from its beginnings to the early Meiji Period*, Tokyo 1959

MONSTERLEET, J., *Storia della Chiesa in Giappone, dai tempi feudali ai nostri giorni: storia e problemi missionari,* EdizioniPaoline, Roma 1959

MÜHLBERGER, J., *Galube in Japan. Alexandro Valignano Katechismus, seine moraltheologischen Aussagen im japanischen Kontext* (Dissertatio ad Doctoratum in Theologiae Morali consequendum), Roma 1994

PACHECO, D., *El hombre que forjo a Nagasaki. Vida del P. Cosme de Torres*, S. J., Madrid 1973

Secretariatul General al Conferinței Episcopilor Catolici din Japonia: *The Catholic Church in Japan. Present structure and activities*, Tokyo 1996

Xavier's Legacies. Catholicism in Modern Japanese Culture, Ed. By Kevin M. Doak, Vacouver, Toronto: UBC Press, 2011

Biserica catolică din Japonia-organizarea administrativ teritorială

Biserica catolică actuală din Yamaguchi, unde pentru prima dată pe pământ japonez, a fost celebrată sfânta liturghie de Crăciun, în anul 1552.

Biserica din Hirado

Universitatea catolică Sophia din Tokyo, condusă de iezuiți-intrarea

Tokyo: Catedrala Sf. Maria